

SLUŽBENI GLASNIK

BOSNE I HERCEGOVINE

Godina V - Broj 23

Srijeda, 19. septembra 2001. godine
SARAJEVO

ISSN 1512-7486
Bosanski jezik

152

U skladu sa članom II 1., članom IV 1., 2. i 4.a) i članom V 1.a) Ustava Bosne i Hercegovine i članom V Aneksa 3 (Sporazum o izborima) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini s ciljem promoviranja slobodnih, fer i demokratskih izbora kojima se osigurava ostvarivanje demokratskih ciljeva, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Predstavničkog doma, održanoj 21. augusta 2001. godine, i na sjednici Doma naroda, održanoj 23. augusta 2001. godine, usvojila je

IZBORNI ZAKON BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.1

Ovim zakonom uređuje se izbor članova i delegata Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine, te utvrđuju principi koji važe za izbore na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini.

Član 1.2

Sredstva za provedbu izbora osigurat će se u budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Distrikta Brčko, kantona, grada i općine, zavisno od toga za koji nivo vlasti se provode izbori.

Član 1.3

Izbor članova svih organa vlasti vrši se na osnovu općeg i jednakog biračkog prava neposrednim i tajnim glasanjem, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 1.4

Svaki državljanin Bosne i Hercegovine sa navršenih osamnaest (18) godina života ima pravo da glasa i da bude izabran (u daljnjem tekstu: biračko pravo), u skladu s odredbama ovog zakona.

Da bi ostvario svoje biračko pravo, državljanin mora biti registriran kao birač, u skladu s ovim zakonom.

Ista osoba može biti registrirana u Centralnom biračkom spisku samo za jednu općinu.

Član 1.5

Svi državljani Bosne i Hercegovine, koji imaju biračko pravo, imaju pravo da se registrišu i da glasaju lično u općini u kojoj imaju prebivalište.

Državljanin Bosne i Hercegovine, koji privremeno živi u inozemstvu i ima biračko pravo, ima pravo registrirati se i glasati lično ili poštom za općinu u kojoj je imao prebivalište prije odlaska u inozemstvo, ako u toj općini ima prijavljeno prebivalište i u trenutku podnošenja zahtjeva za registraciju. Dokaz o prebivalištu dostavlja podnosilac zahtjeva. Ako dokaz o prebivalištu nije priložen uz zahtjev, taj zahtjev se odbija.

Državljanin Bosne i Hercegovine, koji posjeduje dvojno državljanstvo u skladu sa članom I 7d Ustava Bosne i Hercegovine, ima pravo registrirati se i glasati, samo ako je Bosna i Hercegovina država njegovog prebivališta.

Član 1.6

Nijedna osoba koja je na izdržavanju kazne izrečene od Međunarodnog suda za ratne zločine u bivšu Jugoslaviju, i nijedna osoba koja je pod optužnicom Suda, a koja se nije povinovala naredbi da se pojavi pred Sudom, ne može se registrirati da glasa, niti može biti kandidat (pojam kandidat u smislu ovog zakona odnosi se na osobe oba spola), niti imati bilo koju imenovanu, izbornu ni drugu javnu funkciju na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Sve dok neka politička stranka ili koalicija ima na funkciji ili položaju u političkoj stranci osobu iz prethodnog stava, smatrat će se da ne ispunjava uvjete za sudjelovanje na izborima.

Član 1.7

Nijedna osoba koja je na izdržavanju kazne koju je izrekao sud Bosne i Hercegovine, sud Republike Srpske ili sud Federacije Bosne i Hercegovine, i sud Distrikta Brčko ili koja se nije povinovala naredbi da se pojavi pred sudom Bosne i Hercegovine, sudom Republike Srpske ili sudom Federacije Bosne i Hercegovine i sudom Distrikta Brčko zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava, a Međunarodni sud za ratne zločine u bivšu Jugoslaviju razmatrao je njen dosje prije hapšenja i utvrdio da zadovoljava međunarodne pravne standarde, ne može se registrirati da glasa, niti može biti kandidat, niti imati bilo koju imenovanu, izbornu ni drugu javnu funkciju na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Član 1.8

Sudije redovnih i ustavnih sudova, tužioci i njihovi zamjenici, pravobranioци i njihovi zamjenici koji obavljaju javnu funkciju, ombudsmeni i njihovi zamjenici, članovi

sudova/domova/vijeća za ljudska prava, pripadnici policije i oružanih snaga, uključujući ali ne ograničavajući se samo na pripadnike finansijske policije, sudske policije, državne granične službe, službe sigurnosti i obavještajnih službi, kao i diplomatske i konzularne predstavnike BiH u inozemstvu, mogu se kandidirati za javnu izbornu funkciju samo ako prethodno podnesu ostavku na taj položaj.

Jedna osoba može istovremeno vršiti najviše dvije (2) javne posredno ili neposredno izabrane funkcije. Nespojivo je istovremeno vršenje ovih funkcija sa vršenjem funkcija u izvršnim organima vlasti. Također je nespojivo istovremeno vršenje više od jedne funkcije u izvršnim organima vlasti.

Jedna osoba ne može istovremeno vršiti javnu izabranu funkciju u Bosni i Hercegovini i javnu izabranu ili politički imenovanu funkciju u drugoj državi. Nosilac izborne ili politički imenovane funkcije u drugoj državi dužan je, u roku od četrdeset osam (48) sati nakon potvrde njegovog mandata u Bosni i Hercegovini, vratiti jedan od ova dva (2) mandata. Nosilac javne izborne funkcije u Bosni i Hercegovini, koji je izabran ili imenovan na politički imenovanu funkciju u drugoj državi, dužan je, u roku od četrdeset osam (48) sati od izbora ili imenovanja u drugoj državi, vratiti mandat u Bosni i Hercegovini.

Pod izvršnom funkcijom, u smislu ovog člana, podrazumijeva se Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, predsjednik i potpredsjednik Federacije Bosne i Hercegovine, predsjednik i potpredsjednik Republike Srpske, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, uključujući premijera, Vlada Republike Srpske, uključujući predsjednika Vlade, Vlade Brčko Distrikta, predsjednik kantona, kantonalna vlada, gradonačelnik, zamjenik gradonačelnika, gradska vlada, načelnik općine, zamjenik načelnika općine, rukovodeći radnici koje je imenovao načelnik općine, te ostale izvršne funkcije utvrđene zakonom.

Član 1.9

Mandat pripada izabranom nosiocu mandata, a ne političkoj stranci, koaliciji ili listi nezavisnih kandidata koja ga je predložila na kandidatskoj listi. Mandat ne može prestati osim u zakonom predviđenim slučajevima.

Član 1.10

Izabranom članu organa vlasti na svim nivoima prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran:

1. ako podnese ostavku;
2. ako umre;
3. ako je pravosnažnom sudskom presudom osuđen na kaznu zatvora u trajanju od šest (6) mjeseci ili duže;
4. ako je pravosnažnom sudskom odlukom lišen poslovne sposobnosti (proglašen mentalno nesposobnim);
5. ako bude izabran ili imenovan na funkciju čije je vršenje nespojivo sa funkcijom izabranog člana određenog organa, kao što je predviđeno zakonom;
6. ako je u periodu od najmanje dvije (2) godine prestao biti registriran da glasa u izbornoj jedinici u kojoj je izabran; ili
7. ako iz razloga utvrđenih zakonom izgubi pravo da bude biran.

Izabranom članu organa vlasti na bilo kom nivou prestaje mandat danom nastupanja nekog od razloga za prestanak mandata utvrđenih zakonom. Nadležni organ utvrđuje prestanak mandata najkasnije u roku od tri (3) dana od dana nastupanja razloga za prestanak mandata, odnosno saznanja o razlogu prestanka mandata. Ako član podnese ostavku, dužan je podnijeti je na obrascu koji utvrdi Izborna komisija Bosne i Hercegovine.

Član 1.11

Kandidati svih političkih stranaka, koalicija, liste nezavisnih kandidata, kao i nezavisni kandidati i drugi učesnici u izbornom procesu, imaju potpunu slobodu da tokom izborne kampanje vrše izborne aktivnosti na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine. Nadležni organi osigurat će slobodu kretanja kandidata, pristalica i birača tokom cijelog izbornog procesa.

U periodu koji počinje šezdeset (60) dana prije dana izbora, kao i na dan izbora, nijedna osoba ne smije biti uhapšena ili

prtivorena radi istrage ili gonjenja zbog ozbiljnih povreda međunarodnog humanitarnog prava, osim (1) ako je protiv te osobe Međunarodni sud za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji podigao optužnicu; ili (2) ako se ta osoba nije povinovala naredbi da se pojavi pred sudom Bosne i Hercegovine, sudom Republike Srpske, sudom Federacije Bosne i Hercegovine i sudom Distrikta Brčko zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava, a Međunarodni sud za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji razmatrao je njen dosje prije hapšenja i utvrdio da zadovoljava međunarodne pravne standarde.

Član 1.12

Nadležni organi na svim nivoima vlasti ne smiju diskriminirati osobe zbog pripadnosti nekoj političkoj stranci ili koaliciji, ili zbog davanja podrške nezavisnom kandidatu ili listi nezavisnih kandidata.

Član 1.13

Prijava za ovjeru za učestvovanje na izborima uključuje izjavu, potpisanu od predsjednika političke stranke, koalicije ili nezavisnog(ih) kandidata, da će se ta politička stranka, koalicija ili nezavisni kandidat(i) u svojim aktivnostima pridržavati Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.

Član 1.14

Izbori na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini održavaju se prve subote u oktobru, osim ako se ovaj datum ne podudara s obilježavanjem vjerskog praznika jednog od konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine. Izbore koje nije moguće održati prve subote u oktobru, zbog podudaranja s vjerskim praznikom, Izborna komisija Bosne i Hercegovine zakazuje za subotu nakon prve subote u oktobru koja se ne podudara s vjerskim praznikom.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine obavještava sve nadležne organe na svim nivoima vlasti o datumu održavanja izbora najmanje sto sedamdeset (170) dana prije održavanja izbora, osim ako odredbama Poglavlja 13 ovog zakona nije drugačije određeno.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine objavljuje datume izbora za sve nivoe vlasti u "Službenom glasniku BiH", u službenim glasilima entiteta i "Službenom glasniku Brčko Distrikta" i sredstvima javnog informiranja.

POGLAVLJE 2 ORGANI ZA PROVEDBU IZBORA

Član 2.1

Organi nadležni za provedbu izbora su izborne komisije i birački odbori.

Izborne komisije i birački odbori nezavisni su i nepristrasni u svom radu. Član izborne komisije ili biračkog odbora neće učestvovati u donošenju odluke kada taj član ili član njegove uže porodice ima lični ili finansijski interes, ili ako postoji drugi sukob interesa, koji može dovesti u sumnju njegovu sposobnost da djeluje nepristrasno. Članovima uže porodice smatraju se članovi porodice u smislu člana 14.7 ovog zakona.

Svi organi vlasti na svim nivoima i dužnosnici u Bosni i Hercegovini i ambasadama i konzulatima Bosne i Hercegovine obavezni su pomagati organima nadležnim za provedbu izbora.

Član 2.2

Članovi izbornih komisija i biračkih odbora su osobe sa pravom glasa.

Članovi izbornih komisija i biračkih odbora su osobe sa odgovarajućom stručnošću i iskustvom u provedbi izbora.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje koje su kvalifikacije potrebne za članove izbornih komisija i biračkih odbora u smislu prethodnog stava.

Član 2.3

Za člana izborne komisije ili biračkog odbora ne može biti imenovana osoba:

1. koja se ne može kandidirati u smislu odredbi članova 1.6 i 1.7 ovog zakona;
2. koja je član najvišeg izvršno-političkog organa političke stranke ili koalicije (predsjednik, potpredsjednik, generalni sekretar, sekretar ili član izvršnog odbora ili glavnog odbora);
3. koja je nosilac izabranog mandata ili je član izvršnog organa vlasti, osim u slučajevima predviđenim članom 2.12 ovog zakona;
4. koja je kandidat za izbore za bilo koji nivo vlasti; i
5. kojoj je izrečena kazna za radnju koja predstavlja težu povredu izbornih zakona ili propisa za koju je lično odgovorna, u posljednje četiri (4) godine, računajući od dana pravosnažnosti odluke.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine odlučit će da li težina povrede i lična odgovornost u smislu tačke 5. ovog člana čine osobu nepodobnom da bude član izborne komisije ili biračkog odbora.

Član 2.4

Članovi izborne komisije imenuju se na pet (5) godina, osim ako članom 2.12 ovog zakona nije drugačije određeno, i mogu biti imenovani u istu izbornu komisiju najviše dva (2) puta uzastopno, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Članovi biračkog odbora imenuju se za svake izbore.

Član 2.5

Osim u slučaju koji se regulira u članu 18.1 ovog zakona, Izborna komisija Bosne i Hercegovine sastoji se od sedam (7) članova: dva (2) iz reda Hrvata, dva (2) iz reda Bošnjaka, dva (2) iz reda Srba i jedan (1) iz reda ostalih.

Kandidate za Izbornu komisiju Bosne i Hercegovine zajednički predlažu članovi Komisije za imenovanje sudija Suda Bosne i Hercegovine i članovi Izborne komisije Bosne i Hercegovine (pod zajedničkim nazivom: Komisija za izbor i imenovanje). Kandidati za Izbornu komisiju Bosne i Hercegovine bit će pravni stručnjaci sa iskustvom u provedbi izbora i/ili izborni stručnjaci.

Komisija za izbor i imenovanje sastaje se u punom sastavu radi odlučivanja o pitanjima imenovanja koja se reguliraju ovim zakonom. Prema odredbama ovoga zakona, postupak oglašavanja i imenovanja provodi se u skladu sa poslovnikom koji donosi Izborna komisija Bosne i Hercegovine. Odluka o imenovanju kandidata za Izbornu komisiju Bosne i Hercegovine donosi se dvotrećinskom (2/3) većinom glasova.

U skladu sa svojom procedurom, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine imenuje članove Izborne komisije Bosne i Hercegovine sa liste kandidata. Ako se ova lista ne dostavi Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u roku od trideset (30) dana prije isteka mandata članova Izborne komisije Bosne i Hercegovine, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine predlaže i imenuje članove Izborne komisije Bosne i Hercegovine.

U slučaju da član Izborne komisije Bosne i Hercegovine ne može obavljati funkciju, iz razloga utvrđenih članom 2.15 ovog zakona, Izborna komisija Bosne i Hercegovine obavještava Predstavnički dom. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u tom slučaju imenuje novog člana iz reda istog konstitutivnog naroda, uključujući i ostale, iz kojeg je bio prethodni član. Novi član imenuje se sa kandidatske liste koju je dostavila Komisija za izbor i imenovanje.

Član 2.6

Predsjednik Izborne komisije Bosne i Hercegovine bira se iz reda članova Izborne komisije Bosne i Hercegovine. Po jedan član Izborne komisije Bosne i Hercegovine iz reda Hrvata, Bošnjaka, Srba, i član iz reda ostalih obavljat će funkciju predsjednika Izborne komisije Bosne i Hercegovine po principu

rotacije, i to jedanput u pet (5) godina u trajanju od petnaest (15) mjeseci.

Član 2.7

Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi propise kojima uređuje svoj način rada, uključujući i izbor predsjednika.

Član 2.8

Članovi Izborne komisije Bosne i Hercegovine uživaju imunitet i ne mogu biti pozvani na krivičnu ili građansku odgovornost za radnju učinjenu u okviru funkcije u Izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine može oduzeti imunitet članu Izborne komisije Bosne i Hercegovine nakon što je Izborna komisija Bosne i Hercegovine podnijela prijedlog za oduzimanje imuniteta.

Član 2.9

Izborna komisija Bosne i Hercegovine je nezavisan organ koji podnosi izvještaj neposredno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i čije ovlasti iz nje proizilaze. Izborna komisija Bosne i Hercegovine:

1. koordinira, nadgleda i regulira zakonitost rada svih izbornih komisija i biračkih odbora u skladu s ovim zakonom;
2. donosi administrativne propise za provedbu ovog zakona;
3. predlaže budžet za Izbornu komisiju Bosne i Hercegovine i Sekretarijat, i podnosi izvještaj o izvršenju budžeta;
4. odgovorna je za izradu, tačnost i vođenje Centralnog biračkog spiska za teritoriju Bosne i Hercegovine;
5. ovjerava političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata i nezavisne kandidate za učešće na svim nivoima izbora u Bosni i Hercegovini;
6. potvrđuje i ovjerava kandidatske liste za sve nivoe izbora u Bosni i Hercegovini;
7. odgovorna je za pravovremeno štampanje, distribuciju i sigurnost glasačkih listića i obrazaca za izbore na svim nivoima u Bosni i Hercegovini;
8. utvrđuje sadržaj i formu glasačkih listića za sve nivoe izbora u Bosni i Hercegovini;
9. potvrđuje, ovjerava i objavljuje rezultate izbora na svim nivoima izbora u Bosni i Hercegovini;
10. izdaje uvjerenje osobama koje su dobile mandat;
11. obavještava izbornu komisiju ili birački odbor da ne postupaju u skladu s odredbama ovog zakona, ili da ih krše, i nadležnom organu nalaže poduzimanje odgovarajućih mjera;
12. objavljuje u službenim glasilima i sredstvima javnog informiranja u Bosni i Hercegovini i van nje, poslovničke, propise i izborne rezultate, informacije za birače, te ostale informacije neophodne za provedbu ovog zakona i svih izbornih zakona;
13. obavlja sve izborne aktivnosti za izbor članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine i članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
14. provjerava odluku nadležnog organa o prestanku mandata izabranog dužnosnika na svim nivoima vlasti, kako bi se osiguralo da je mandat izabranog dužnosnika prestao u skladu sa zakonom i, u slučaju kada je izabrani dužnosnik podnio ostavku, da je to učinio svojom voljom;
15. podnosi godišnji izvještaj Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine o stanju provedbe izbora u Bosni i Hercegovini, provedbi ovog zakona i predlaže izmjene ovog zakona; i
16. obavlja sve druge poslove utvrđene zakonom.

Član 2.10

Izborna komisija Bosne i Hercegovine može poništiti izbore u izbornoj jedinici ili na nekom biračkom mjestu, ako je ustanovljeno da je za vrijeme glasanja ili brojanja glasačkih listića došlo do nepravilnosti koje mogu utjecati na rezultate izbora.

Član 2.11

Izborna komisija Bosne i Hercegovine osniva Sekretarijat koji će obavljati stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe Izborne komisije Bosne i Hercegovine. Sekretarijat Izborne komisije Bosne i Hercegovine obavlja stručne i administrativno-tehničke poslove za Izborno vijeće za prigovore i žalbe kao i za Apelaciono vijeće.

Sekretarijat Izborne komisije Bosne i Hercegovine ima generalnog sekretara kojeg imenuje Izborna komisija Bosne i Hercegovine.

Član 2.12

Općinska izborna komisija sastoji se od tri (3) ili pet (5) članova.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje broj članova općinske izborne komisije prema broju registriranih birača i veličini općine.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine može koristiti druge kriterije pri utvrđivanju broja članova općinske izborne komisije.

Član općinske izborne komisije može biti predsjednik redovnog suda, sekretar općinskog vijeća, odnosno skupštine općine, osobe profesionalno zaposlene u općinskim organima uprave i druge osobe, ako ispunjavaju uvjete određene članom 2.2 ovog zakona, a nemaju smetnji iz člana 2.3. ovog zakona.

Članove općinske izborne komisije imenuje općinsko vijeće, odnosno skupština općine, uz saglasnost Izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Općinsko vijeće, odnosno skupština općine imenuje predsjednika iz reda članova općinske izborne komisije iz prethodnog stava, uz saglasnost Izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Član 2.13

Općinska izborna komisija:

1. osigurava da sve kandidatske liste za općinsko vijeće ili skupštinu općine budu sastavljene u skladu s ovim zakonom i dostavlja ih na odobrenje Izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine;
2. nadgleda rad općinskih organa u procesu provedbe izbora, a osobito proces registracije birača;
3. određuje biračka mjesta na području općine za glasanje na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini;
4. imenuje i obučava članove biračkih odbora;
5. brine o sigurnosti i dostavi biračkim odborima izbornog materijala za glasanje na svim nivoima izbora u Bosni i Hercegovini;
6. obavještava birače o svim informacijama neophodnim za provedbu izbora, u skladu sa propisima Izborne komisije Bosne i Hercegovine;
7. odgovorna je za uređenje biračkog mjesta i druge tehničke pripreme za izbore;
8. odgovorna je za pravilno brojanje glasačkih listića na biračkim mjestima i u općinskim centrima za brojanje;
9. objedinjuje rezultate izbora sa svih biračkih mjesta u općini, posebno za svaki organ za koji je vršen izbor, i dostavlja ih Izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine; i
10. obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i propisima Izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Član 2.14

Sastav izborne komisije ili biračkog odbora treba biti multietničan, tako da odražava zastupljenost konstitutivnih naroda, uključujući i ostale, u izbornoj jedinici za koju se organ nadležan za provedbu izbora osniva, vodeći računa o posljednjem popisu stanovništva provedenom na državnom nivou.

Ako sastav izborne komisije ili biračkog odbora ne bude u skladu sa prethodnim stavom, Izborna komisija Bosne i Hercegovine poništiti će imenovanje članova i o tome izvijestiti organ nadležan za imenovanje. Organ nadležan za imenovanje će u roku od sedam (7) dana od dana donošenja odluke Izborne

komisije Bosne i Hercegovine izvršiti ponovno imenovanje organa, u skladu sa kriterijem iz prethodnog stava.

Ako izborna komisija ili birački odbor ponovo ne budu odgovarajućeg sastava, Izborna komisija Bosne i Hercegovine imenuje članove izborne komisije ili biračkog odbora u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 2.15

U slučaju da član izborne komisije podnese ostavku, umre, bude spriječen obavljati funkciju, bude smijenjen sa funkcije člana komisije ili ne može biti član izborne komisije ili biračkog odbora u smislu člana 2.3 ovog zakona, novi član tog organa imenuje se na način i postupkom kako je imenovan prethodni član. Mandat novog člana traje do isteka mandata prethodnog člana.

Član 2.16

Ako je član izborne komisije duže odsutan iz neopravdanih razloga, onemogućava rad komisije, ili krši odredbe ovog zakona ili druge propise, izborna komisija može dvotrećinskom (2/3) većinom od ukupnog broja članova izborne komisije predložiti organu nadležnom za imenovanje da smijeni tog člana. Organ nadležan za imenovanje općinskih izbornih komisija je, u smislu ovog člana, Izborna komisija Bosne i Hercegovine.

Član 2.17

Sjednice izbornih komisija su javne, osim ako nije drugačije određeno propisima Izborne komisije Bosne i Hercegovine. Izborna komisija dužna je osigurati da javnost bude blagovremeno obaviještena o održavanju njenih sjednica.

Član 2.18

Izborne komisije i birački odbori, osim Izborne komisije Bosne i Hercegovine, donose odluke natpolovičnom većinom od ukupnog broja članova, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi odluke dvotrećinskom (2/3) većinom od ukupnog broja članova, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno. Ako se odluka ne može donijeti dvotrećinskom (2/3) većinom od ukupnog broja članova na prvom sastanku, na drugom sastanku odluka se donosi većinom glasova.

Član 2.19

Birački odbor sastoji se od predsjednika i od dva (2) ili (4) četiri člana. Predsjednik i članovi biračkog odbora imaju zamjenike. Imenovanje članova biračkog odbora i njihovih zamjenika vrši općinska izborna komisija najkasnije petnaest (15) dana prije dana izbora. Ako općinska izborna komisija ne imenuje članove biračkog odbora i njihove zamjenike u skladu s ovim članom, imenovat će ih Izborna komisija Bosne i Hercegovine.

Predsjednik rukovodi radom biračkog odbora i odgovoran je za zakonitost njegovog rada.

Član 2.20

Birački odbor neposredno rukovodi radom biračkog mjesta, osigurava pravilnost i tajnost glasanja i evidentira rezultate glasanja na biračkom mjestu.

Predsjednik biračkog odbora osigurava da se proces glasanja na biračkom mjestu odvija nesmetano, u skladu s odredbama poglavlja 5 i 7 ovog zakona.

Član 2.21

Izborne komisije entiteta formiraju se prema zakonu entiteta, a u skladu s ovim zakonom. Njihovu nadležnost utvrđuje Izborna komisija Bosne i Hercegovine u skladu s ovim zakonom.

Način izbora i sastav svih drugih izbornih komisija utvrđuje se zakonom entiteta, a u skladu s odredbama ovog zakona.

POGLAVLJE 3 BIRAČKI SPISAK

Član 3.1

Državljanin Bosne i Hercegovine, koji je napunio osamnaest (18) godina života ili je stariji, ostvaruje svoje biračko pravo na osnovu registriranja u Centralni birački spisak. Svaka osoba lično se prijavljuje za registraciju. Niko ne može podnijeti prijavu za registraciju u ime druge osobe.

Centralni birački spisak ne sadrži imena osoba koje su pravosnažnom odlukom nadležnog organa lišene poslovne sposobnosti.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine vodi Centralni birački spisak za cijelu teritoriju Bosne i Hercegovine.

Centralni birački spisak sadrži imena i podatke o državljanima Bosne i Hercegovine koji imaju biračko pravo i koji su se registrirali da glasaju. Na osnovu podataka sadržanih u Centralnom biračkom spisku, za svaku općinu uspostavlja se općinski birački spisak, koji sadrži imena i podatke o svim biračima koji su se registrirali za glasanje lično ili u odsutnosti za tu općinu.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine može utvrditi biračke spiskove i za druge izborne jedinice za koje se provode određeni izbori, na osnovu podataka sadržanih u Centralnom biračkom spisku.

Nadležni općinski organ odgovoran je za registraciju birača koji žive na teritoriji te općine, te ispravnost i vjerodostojnost podataka, pribavljenih za dopune, izmjene i brisanja iz Centralnog biračkog spiska.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine odgovorna je za registraciju birača koji žive van teritorije Bosne i Hercegovine, te ispravnost i vjerodostojnost podataka, pribavljenih za dopune, izmjene i brisanja iz Centralnog biračkog spiska.

Centralni birački spisak i općinski birački spiskovi javni su dokumenti.

Član 3.2

U svakoj općini nadležni općinski organ, u saradnji sa općinskom izbornom komisijom, uspostavlja jedan ili više centara za registraciju birača u javnim zgradama ili drugim mjestima određenim za tu svrhu, organizira i obučava osoblje ili druge osobe za registriranje birača, a koje su ovlaštene za provedbu registracije birača.

Uredi u kojima se vode i čuvaju matične knjige, kao i drugi uredi dostupni javnosti, mogu služiti kao centri za registraciju. Centar za registraciju ne može se nalaziti u vjerskom objektu, u zgradi koja je vlasništvo političke stranke ili u kojoj je njeno sjedište, u zgradi koja je korištena kao mjesto za mučenja ili zlostavljanja, ili na mjestima u kojima se služi i konzumira alkohol.

Sve osobe ovlaštene za registraciju birača provode proces registracije birača u skladu s ovim zakonom, a na način određen propisima Izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Osoba, koja u skladu s ovim zakonom ima biračko pravo, bit će upoznata sa svojim biračkim pravom i može se registrirati za glasanje, može dopuniti svoje podatke za registraciju, ili podnijeti zahtjev da promijeni svoju biračku opciju u centru za registraciju birača u općini u kojoj boravi, bez obzira za koju se općinu želi registrirati.

Član 3.3

Prebivalište je, u smislu ovog zakona, mjesto boravka u kojem je državljanin imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva provedenom na državnom nivou, ili općina u kojoj je prijavio prebivalište u skladu sa zakonom.

Član 3.4

Državljanin Bosne i Hercegovine, koji ima biračko pravo, registrira se za općinu u kojoj ima prebivalište, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Državljanin Bosne i Hercegovine, koji ima biračko pravo u skladu s ovim zakonom i privremeno živi u inozemstvu, registrira se za općinu u kojoj je imao prebivalište neposredno prije odlaska u inozemstvo, ako je u toj općini imao prijavljeno prebivalište i u trenutku podnošenja zahtjeva za registraciju.

Član 3.5

U Centralni birački spisak unose se sljedeći podaci o državljanima Bosne i Hercegovine koji imaju biračko pravo: prezime i ime, datum rođenja, jedinstveni matični broj, naziv općine i naseljenog mjesta gdje birač ima prebivalište ili boravište, naziv općine za koju je ta osoba registrirana kao birač, i redni broj pod kojim je birač registriran.

Član 3.6

Zahtjev za registraciju za glasanje prvi put, ili zahtjev za promjenu biračke opcije, u skladu sa članom 1.5 i članom 3.4 ovog zakona, podnosi lično podnosilac zahtjeva.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine određuje način i postupke kojima se može provjeriti tačnost podataka u službenim evidencijama koje vode nadležni organi u Bosni i Hercegovini, kao i dokumenata predatih za osobe koje zahtijevaju da budu upisane u Centralni birački spisak, te poduzima odgovarajuće mjere u vezi sa dodacima, ispravkama i brisanjima podataka iz Centralnog biračkog spiska, na osnovu svoje odluke ili odluke Izbornog vijeća za prigovore i žalbe, ili kada Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrdi da postoji razlog da se ispita vjerodostojnost ili ispravnost podataka ili dokumentacije podnesene u zahtjevu, ili u drugom slučaju gdje je to neophodno da bi se sačuvao integritet Centralnog biračkog spiska u skladu s ovim zakonom.

Član 3.7

Državljanin Bosne i Hercegovine neće biti lišen bilo kojeg prava zbog činjenice da se registrirao za glasanje, kao ni zbog činjenice da se registrirao da glasa za općinu različitu od one u kojoj trenutno boravi.

Od birača se neće tražiti da dokumente u vezi sa registracijom ili glasanjem, a koji su mu izdati od nadležnih općinskih organa, predoči u bilo koje druge svrhe osim za registraciju, potvrdu registracije ili glasanje.

Član 3.8

Nadležni općinski organi, koji vode matične knjige, dužni su nadležnom općinskom organu dostaviti podatke o umrlih osobama koje su bile starije od osamnaest (18) godina i koje su neposredno prije smrti stanovale u toj općini.

Nadležni općinski organi, koji vode matične knjige dužni su, nakon usporodbe rodni listova i prijava mjesta boravka osoba koje trenutno borave u toj općini, dostavljati nadležnom općinskom organu podatke o osobama koje su navršile osamnaest (18) godina. Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje način i postupak za obavještanje osoba koje su navršile 18 godina o postupku registracije birača.

Policijski organ, koji vodi evidenciju prebivališta, dužan je nadležnom općinskom organu dostaviti podatke o svim osobama koje su navršile osamnaest (18) godina i koje su prijavile prebivalište na području te općine, kao i podatke o osobama koje su odjavile prebivalište iz te općine.

Nadležni sud dužan je nadležnom općinskom organu dostaviti pravosnažnu sudsku odluku kojom je neka osoba lišena poslovne sposobnosti.

Član 3.9

Pripadnik oružanih snaga, koji ima biračko pravo u skladu s ovim zakonom, registrira se da glasa, dopunjava svoje podatke o registraciji ili podnosi zahtjev za promjenu općine za koju će glasati, kod nadležnog općinskog organa.

Pripadnik oružanih snaga, koji je registriran za glasanje u skladu s ovim zakonom, može glasati na biračkom mjestu za glasanje u odsutnosti u općini u kojoj je smješten.

Pripadnik oružanih snaga može zahtijevati da dobije svoj glasački listić na biračkom mjestu za glasanje u odsutnosti u općini u koju je planirano njegovo raspoređivanje ili prekomanda u periodu između datuma registracije i dana izbora, ako predoči dokumente kojima dokazuje planirano raspoređivanje ili prekomandu u periodu registracije.

Ako pripadnik oružanih snaga u vrijeme registracije predoči dokumente o planiranom otpuštanju iz službe u periodu između datuma registracije i prvog dana izbora, može zahtijevati da svoj glasački listić dobije na biračkom mjestu za glasanje u odsutnosti u općini u kojoj namjerava glasati.

Član 3.10

Osoba čije ime je izostavljeno sa Centralnog biračkog spiska, ili koja smatra da su podaci o njoj netačni, može uložiti prigovor općinskoj izbornoj komisiji, sa zahtjevom da se njeno ime upiše u Centralni birački spisak ili da se njeni podaci isprave u Centralnom biračkom spisku u skladu sa Poglavljem 6 ovog zakona.

Svaki državljanin Bosne i Hercegovine ima pravo izvršiti uvid u Centralni birački spisak i podnijeti prigovor zbog unesenih nevažećih ili netačnih podataka u Centralnom biračkom spisku, u skladu s odredbama Poglavlja 6 ovog zakona.

Član 3.11

Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi propise kojima utvrđuje način i postupak upisa u Centralni birački spisak:

1. birača koji prvi put podnose zahtjev za registraciju, a čija imena se ne nalaze na posljednjem popisu stanovništva provedenom na državnom nivou;
2. birača koji žive van teritorije Bosne i Hercegovine i podnose zahtjev za registraciju van teritorije Bosne i Hercegovine, uključujući postupke za registraciju poštom;
3. birača koji su vezani za svoje domove zbog starosti, bolesti ili invaliditeta;
4. birača koji su zatvorenici ili su vezani za ustanove, a imaju pravo glasati; i
5. birača koji su državljani mlađi od osamnaest (18) godina, ali su iznad starosne granice koju utvrdi Izborna komisija Bosne i Hercegovine, tako da se mogu registrirati, ali se ne mogu naći na izvodu birača koji imaju biračko pravo na dan izbora. Odredbe ovog zakona, koje se odnose na državljane starije od osamnaest (18) godina, osim odredbi koje se odnose na biračko pravo, primjenjivat će se i na državljane koji su dostigli starosnu dob u kojoj se mogu registrirati; i
6. birača koji su državljani Bosne i Hercegovine, a navršit će osamnaest (18) godina nakon isteka roka za registraciju birača, ali prije dana izbora.

Član 3.12

Izborna komisija Bosne i Hercegovine svojim propisima utvrđuje sadržaj, način vođenja, ispravljanja, dopunjavanja, zaključivanja, prepisivanja i izlaganja Centralnog biračkog spiska, a naročito način izmjena, dopuna ili brisanja iz Centralnog biračkog spiska, na osnovu podataka dobivenih od nadležnih općinskih organa za registraciju birača u skladu sa članom 3.1 stav 6. ovog zakona:

Izborna komisija Bosne i Hercegovine, propisima utvrđenim u skladu sa prethodnim stavom, određuje način upisa podataka o biračima u Centralni birački spisak u slučajevima kada je dokumentacija iz matičnih knjiga uništena, oštećena ili premještena iz općina.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine određuje način i postupak kojim se provjerava tačnost podataka u matičnim knjigama koje vode nadležni općinski organi i u dokumentima koje podnesu osobe koje zahtijevaju da budu upisane u Centralni birački spisak, utvrđuje dokaze kojima se dokazuje prebivalište ili boravište osobe, krajnji rok do kojeg se osoba mora registrirati kao birač da bi mogla glasati na određenim izborima, te utvrđuje način obavještavanja o postupku registracije osoba koje su navršile osamnaest (18) godina.

Član 3.13

Da bi državljanin Bosne i Hercegovine, koji ima biračko pravo u skladu s ovim zakonom, a koji je izbjegla osoba ili privremeno živi u inozemstvu, imao pravo da glasa na predstojećim izborima, može se registrirati da glasa poštom pod uvjetom da ispuni i podnese zahtjev Izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine. Zahtjev mora biti primljen prije roka koji utvrdi Izborna komisija Bosne i Hercegovine. Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje formu obrasca zahtjeva i odgovarajuća uputstva. Uz ispunjen zahtjev, koji mora potpisati podnosilac zahtjeva, prilaže se i dokaz o identitetu podnosioca zahtjeva predviđen ovim zakonom.

Državljanin Bosne i Hercegovine, koji je prethodno registriran za glasanje poštom, mora potvrditi svoju registraciju za svake izbore podnošenjem Potvrdnog obrasca Izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine. Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje sadržaj obrasca i način distribucije.

Državljanin Bosne i Hercegovine, koji je registriran za glasanje poštom, a koji se vratio u Bosnu i Hercegovinu, podnosi zahtjev za dopunu svojih podataka za registraciju nadležnom općinskom organu u općini u koju se vratio.

Ako se državljanin Bosne i Hercegovine, koji je registriran za glasanje poštom, vratio u Bosnu i Hercegovinu prije isteka roka do kojeg se mora registrirati da bi glasao na sljedećim izborima, dodijelit će mu se odgovarajuće biračko mjesto i dodat će se na izvod iz Centralnog biračkog spiska za to biračko mjesto.

Ako se državljanin Bosne i Hercegovine, koji je registriran za glasanje poštom, vratio u Bosnu i Hercegovinu nakon isteka roka do kojeg se mora registrirati da bi glasao na sljedećim izborima, bit će mu dozvoljeno da glasa nepotvrđenim glasačkim listićem na biračkom mjestu u općini u kojoj je registriran da glasa, ili na bilo kojem drugom biračkom mjestu posebno određenom za ovu svrhu.

POGLAVLJE 4

OVJERA I KANDIDIRANJE ZA IZBORE

Član 4.1

Da bi učestvovali na izborima, političke stranke, nezavisni kandidati, koalicije i liste nezavisnih kandidata ovjeravaju se kod Izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Član 4.2

Da bi se ovjerio za izbore za sve organe na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini, nezavisni kandidat ili kandidat na kandidatskoj listi političke stranke, nezavisnih kandidata ili kandidatskoj listi koalicije mora ispunjavati sljedeće uvjete.

1. kandidat mora biti registriran da glasa za općinu unutar granica izborne jedinice u kojoj se kandidira za funkciju; i
2. kandidat se može kandidirati samo za funkciju u jednoj izbornoj jedinici, na bilo kojem nivou vlasti, i pojaviti se na samo jednoj listi političke stranke, koalicije ili listi nezavisnih kandidata.

Pod izbornom jedinicom, u smislu odredbi poglavlja 9, 10 i 11 ovog zakona, podrazumijeva se višečlana izborna jedinica.

Član 4.3

Da bi učestvovala na izborima, politička stranka mora biti registrirana kod nadležnog organa u jednom od entiteta, u skladu sa zakonom. Uz zahtjev za ovjeru mora biti priložen dokaz da je politička stranka registrirana kod nadležnog organa. Politička stranka mora podnijeti zahtjev za ovjeru pod istim nazivom pod kojim se registrirala kod nadležnog organa.

Član 4.4

Zahtjev za ovjeru političke stranke ili nezavisnog kandidata sastoji se od spiska koji sadrži ime i prezime, originalni potpis i jedinstveni matični broj svakog registriranog birača koji podržava prijavu političke stranke ili nezavisnog kandidata.

Obrazac za potpise utvrđuje Izborna komisija Bosne i Hercegovine. Obrasci se unaprijed štampaju, te sadrže prostor

predviđen za upisivanje naziva stranke ili imena i prezimena nezavisnog kandidata, kao i redne serijske brojeve.

Političke stranke ili nezavisni kandidati dužni su potpise prikupljati samo na obrascima koje im dodijeli Izborna komisija Bosne i Hercegovine. Ostali obrasci, koje dostavi politička stranka ili nezavisni kandidat, ne uzimaju se u obzir.

Obrazac za potpise također sadrži ime i prezime, originalni potpis i jedinstveni matični broj osobe(a) koja je odgovorna za prikupljanje potpisa podrške.

Da bi se ovjerila za učešće na izborima, politička stranka mora podnijeti Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine prijavu za učestvovanje na izborima, koja sadrži najmanje:

1. tri hiljade (3.000) potpisa registriranih birača za izbore za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine;
2. tri hiljade (3.000) potpisa registriranih birača za izbore za poslanike Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
3. dvije hiljade (2.000) potpisa registriranih birača za izbore poslanika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, ili za izbore narodnih poslanika Narodne skupštine Republike Srpske;
4. pet stotina (500) potpisa registriranih birača za izbore poslanika u kantonalne skupštine Federacije Bosne i Hercegovine;
5. sto (100) potpisa registriranih birača za izbore za općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine i za načelnika u općini kada se načelnik bira neposredno, u općini u kojoj broj registriranih birača u Centralnom biračkom spisku na prethodnim izborima nije bio veći od deset hiljada (10.000) birača, ili dvije stotine (200) potpisa za izbore u općini u kojoj je ovaj broj bio veći od deset hiljada (10.000) registriranih birača.

Član 4.5

Politička stranka čiji član je nosilac mandata u istom organu za koji politička stranka podnosi zahtjev za ovjeru kandidature oslobođena je obaveze prikupljanja potpisa iz člana 4.4 ovog zakona, osim za izbore za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

U smislu ovog člana, politička stranka dužna je podnijeti izjavu koju je potpisao izabrani dužnosnik, kao i potvrdni obrazac, kojim se potvrđuje da je bio član te političke stranke u vrijeme kada je dobio mandat i da je još član te političke stranke.

Član 4.6

Politička stranka podnosi prijavu za ovjeru nadležnom organu najkasnije sto četrdeset (140) dana prije dana izbora.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine ovjerava prijavu političke stranke za učestvovanje na izborima, ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni ovim zakonom.

Ako Izborna komisija Bosne i Hercegovine ustanovi da su podaci iz prijave netačni ili nepotpuni, o tome obavještava podnosioca prijave, koji je dužan ispraviti nepravilnosti u roku od dva (2) dana. Nakon isteka ovog roka, Izborna komisija Bosne i Hercegovine odlučuje da li će potvrditi ili odbiti prijavu za učešće na izborima.

Ako Izborna komisija Bosne i Hercegovine odbije prijavu, podnosilac prijave ima pravo u roku od dva (2) dana podnijeti zahtjev Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine da ponovo razmotri odluku. Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi odluku u roku od tri (3) dana.

Član 4.7

Ako dvije (2) političke stranke ili koalicije ili dvije (2) liste nezavisnih kandidata imaju identične nazive ili nazive koji su slični u tolikoj mjeri da bi mogli zbuniti birača ili ga dovesti u zabludu, Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje koja politička stranka ima pravo da koristi taj naziv u izborne svrhe, uzimajući u obzir datum kada se svaka politička stranka registrirala kod nadležnog suda.

Član 4.8

Da bi se izvršila ovjera za učešće na izborima, nezavisni kandidat mora Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnijeti prijavu za učestvovanje na izborima koja sadrži najmanje:

1. hiljadu pet stotina (1.500) potpisa registriranih birača za izbore za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine;
2. hiljadu pet stotina (1.500) potpisa registriranih birača za poslanike Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
3. hiljadu (1000) potpisa registriranih birača za izbore poslanika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ili narodnih poslanika Narodne skupštine Republike Srpske;
4. dvjesto pedeset (250) potpisa registriranih birača za izbore poslanika u kantonalnoj skupštini u Federaciji Bosne i Hercegovine;
5. stotinu (100) potpisa registriranih birača za izbore za općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine i za načelnika u općini kada se načelnik bira neposredno.

Član 4.9

Nezavisni kandidat, koji ima mandat u istom organu za koji se kandidira, oslobođen je obaveze prikupljanja potpisa iz člana 4.8 ovog zakona, osim obaveze prikupljanja potpisa za izbor članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

Član 4.10

Nezavisni kandidat podnosi prijavu za kandidaturu najkasnije sto četrdeset (140) dana prije izbora. Prijava sadrži ime i prezime, adresu, jedinstveni matični broj, datum i potpis nezavisnog kandidata.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine potvrđuje prijavu nezavisnog kandidata za učestvovanje na izborima, ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni ovim zakonom.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine provjerava u roku od dva (2) dana da li je prijava podnesena u skladu s ovim zakonom, te ovjerava, odbija prijavu ili zahtijeva od kandidata da otkloni nepravilnosti u prijavi.

Ako Izborna komisija Bosne i Hercegovine ustanovi da su podaci iz prijave netačni ili nepotpuni, o tome obavještava podnosioca prijave, koji je dužan ispraviti nepravilnosti u roku od dva (2) dana. Nakon isteka ovog roka, Izborna komisija Bosne i Hercegovine odlučuje da li da ovjeri ili odbije prijavu za učešće na izborima.

Ako Izborna komisija Bosne i Hercegovine odbije prijavu, podnosilac prijave ima pravo u roku od dva (2) dana podnijeti zahtjev Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine da ponovo razmotri odluku. Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi odluku u roku od tri (3) dana.

Nezavisni kandidat ne može se istovremeno kandidirati kao nezavisni kandidat u više od jedne izborne jedinice, niti se može istovremeno kandidirati na listi političke stranke, listi nezavisnih kandidata ili kandidatskoj listi koalicije.

Nezavisni kandidat ne može povući kandidaturu prije ovjere izbornih rezultata.

Član 4.11

Da bi se politička stranka ili nezavisni kandidat ovjerali za izbore dužni su podnijeti potpise podrške u skladu sa čl. 4.4. i 4.8. ovog zakona. Jedan birač može na obrascu za potpis podrške svoj glas dati samo jednoj političkoj stranci ili nezavisnom kandidatu u jednom entitetu. Izborna komisija Bosne i Hercegovine regulira način na koji se potpisi podrške provjeravaju i potvrđuju.

Član 4.12

Dvije ili više ovjerenih političkih stranaka koje žele formirati koaliciju moraju Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnijeti zahtjev za ovjeru pod jednim nazivom koalicije. Ako koalicije imaju identične nazive ili nazive koji su slični nazivu političke stranke ili koalicije u tolikoj mjeri da bi mogli zbuniti birača ili ga

dovesti u zabludu, Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje ko ima pravo da koristi taj naziv u izbornim svrhamu.

Koalicija podnosi zahtjev za ovjeru najkasnije sto deset (110) dana prije dana izbora.

Ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni ovim zakonom, Izborna komisija Bosne i Hercegovine ovjerava prijavu koalicije za učestvovanje na izborima.

Ako Izborna komisija Bosne i Hercegovine ustanovi da su podaci iz prijave netačni ili nepotpuni, o tome obavještava podnosioca prijave, koji otklanja nepravilnosti u roku od dva (2) dana. Nakon isteka ovog roka, Izborna komisija Bosne i Hercegovine odlučuje da li da ovjeri ili odbije prijavu za učešće na izborima.

Ako Izborna komisija Bosne i Hercegovine odbije prijavu, podnosilac prijave ima pravo u roku od dva (2) dana podnijeti zahtjev Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine da ponovo razmotri odluku. Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi odluku u roku od tri (3) dana.

Član 4.13

Politička stranka koja je član koalicije ne može u istoj izbornoj jedinici učestvovati na izborima kao član druge koalicije ili kao posebna politička stranka.

Koalicija ima status političke stranke u izbornom procesu od dana podnošenja zahtjeva za ovjeru koalicije, do dana ovjere izbornih rezultata. Politička stranka se, kao član koalicije, ne može povući iz ovjerene koalicije sve do ovjere izbornih rezultata.

Član 4.14

Koalicija može zadržati naziv pod kojim je prvobitno bila ovjerena samo ako je sačinjavaju iste političke stranke koje su bile ovjerene kao koalicija na prethodnim izborima.

Član 4.15

Za izbore u skupštinu općine, odnosno općinsko vijeće i za izbore u kantonalne skupštine, dva (2) ili više ovjerenih nezavisnih kandidata mogu se udružiti i podnijeti jednu listu nezavisnih kandidata, pod jednim imenom. Lista nezavisnih kandidata podnosi svoj zahtjev za ovjeru najkasnije sto deset (110) dana prije dana izbora.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine ovjerava prijavu liste nezavisnih kandidata za učestvovanje na izborima ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni ovim zakonom.

Ako Izborna komisija Bosne i Hercegovine ustanovi da su podaci iz prijave netačni ili nepotpuni, o tome obavještava podnosioca prijave, koji je dužan otkloniti nepravilnosti u roku od dva (2) dana. Nakon isteka ovog roka, Izborna komisija Bosne i Hercegovine odlučuje da li će ovjeriti ili odbiti prijavu za učešće na izborima ili ne.

Ako Izborna komisija Bosne i Hercegovine odbije prijavu, podnosilac prijave ima pravo u roku od dva (2) dana podnijeti zahtjev Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine da ponovo razmotri odluku. Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi odluku u roku od tri (3) dana.

Član 4.16

Uz prijavu za ovjeru, politička stranka ili nezavisni kandidat prilaže taksu u iznosu koji je odredila Izborna komisija Bosne i Hercegovine za te izbore. Taksa za ovjeru se vraća ako politička stranka ili nezavisni kandidat dobiju najmanje jedan mandat na izborima ili ako zahtjev bude odbijen. Ako je mandat osvojila koalicija ili lista nezavisnih kandidata, u smislu ovog člana, smatrat će se da je mandat osvojila svaka politička stranka u koaliciji ili svaki nezavisni kandidat na listi nezavisnih kandidata, bez obzira na to koja je stranka u koaliciji ili nezavisni kandidat na listi nezavisnih kandidata dobio mandat.

Član 4.17

Da bi politička stranka, koalicija, nezavisni kandidat ili lista nezavisnih kandidata bila ovjerena za učešće na izborima, dužni

su uz svaku prijavu priložiti svu potrebnu dokumentaciju i podatke predviđene ovim zakonom.

Član 4.18

Ovjerena politička stranka, koalicija ili lista nezavisnih kandidata dostavlja Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine kandidatsku listu za izbor članova za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i kandidata za izbor članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

Kandidatske liste za izbore na svim drugim nivoima vlasti podnose političke stranke, koalicije ili liste nezavisnih kandidata nadležnoj izbornoj komisiji u izbornoj jedinici u kojoj su politička stranka, koalicija ili lista nezavisnih kandidata ovjereni za kandidaturu. Nakon potvrđivanja da je kandidatska lista podnesena u skladu sa zakonom, nadležna izborna komisija podnosi kandidatsku listu na ovjeru Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine.

Član 4.19

Ovjerena politička stranka ili koalicija podnose posebnu kandidatsku listu za svaku izbornu jedinicu.

Za općinske i kantonalne izbore broj kandidata na kandidatskoj listi političke stranke, koalicije ili na listi nezavisnih kandidata može biti veći za deset procenata (10%) od broja mandata koji se dodjeljuju.

Za višočlane izborne jedinice, utvrđene u poglavljima 9, 10 i 11 ovog zakona, broj kandidata na kandidatskoj listi političke stranke ili koalicije može biti veći za dva (2) kandidata od broja mandata koji se dodjeljuju u toj višočlanoj izbornoj jedinici.

Svaka kandidatska lista uključuje kandidate muškog i ženskog spola. Kandidati spola koji je manje zastupljen raspoređuju se na kandidatskoj liste na sljedeći način: najmanje jedan (1) kandidat manje zastupljenog spola među prvih dva (2) kandidata, dva (2) kandidata manje zastupljenog spola među prvih pet (5) kandidata i tri (3) kandidata manje zastupljenog spola među prvih osam (8) kandidata, itd. Broj kandidata manje zastupljenog spola mora biti najmanje jednak ukupnom broju kandidata na listi podijeljenom sa tri (3), zaokruženim na prvi niži cijeli broj.

Kandidatska lista sadrži ime, prezime, adresu prebivališta, jedinstveni matični broj i potpis svakog kandidata, potpis predsjednika političke stranke, odnosno predsjednika političkih stranaka u koaliciji.

Član 4.20

Ime kandidata na listi političke stranke, koalicije ili na listi nezavisnih kandidata ne može se povući nakon što kandidatsku listu ovjeri Izborna komisija Bosne i Hercegovine. Ako je kandidat lišen poslovne sposobnosti, ili odbije mandat nakon ovjere izbornih rezultata od Izborne komisije Bosne i Hercegovine, ime tog kandidata uklanja se sa kandidatske liste i mandat se dodjeljuje u skladu sa članom 9.11 osim za kandidatske liste za kantone i općine, kada se mandat dodjeljuje u skladu sa članom 12.5. Kandidat ili njegov zakonski zastupnik, u slučaju kada je kandidat nesposoban, mora Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnijeti izjavu o odbijanju mandata u pisanoj formi. Kandidat ne može povući svoju kandidaturu prije ovjere izbornih rezultata.

Član 4.21

Kandidatske liste političkih stranaka, liste nezavisnih kandidata i koalicija moraju se podnijeti nadležnoj izbornoj komisiji iz člana 4.18 ovog zakona najkasnije devedeset pet (95) dana prije dana izbora.

Nadležna izborna komisija iz člana 4.18 ovog zakona podnosi liste političkih stranaka, koalicija i nezavisnih kandidata Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine najkasnije osamdeset pet (85) dana prije dana izbora.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine pregleda kandidatsku listu i ovjerava ili odbija kandidate na listi najkasnije dvadeset (20) dana nakon što joj je kandidatska lista podnesena. Izborna

komisija Bosne i Hercegovine obavještava političku stranku, koaliciju ili listu nezavisnih kandidata o kandidatima koji su odbijeni. Politička stranka, koalicija ili lista nezavisnih kandidata dužna je u roku od pet (5) dana otkloniti nepravilnosti na kandidatskoj listi, zamjenjivanjem kandidata ili osiguravanjem dodatne dokumentacije, ako Izborna komisija Bosne i Hercegovine uputi takav zahtjev.

Ako Izborna komisija Bosne i Hercegovine ponovo odbije kandidata sa kandidatske liste, politička stranka, koalicija ili lista nezavisnih kandidata ima pravo u roku od dva (2) dana nakon odbijanja podnijeti zahtjev Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine da ponovo razmotri svoju odluku. Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi odluku u roku od tri (3) dana.

Nakon isteka roka za podnošenje kandidatskih listi, sve do isteka mandata organa, politička stranka, koalicija ili lista nezavisnih kandidata ne mogu mijenjati kandidatsku listu.

Član 4.22

Izborna komisija Bosne i Hercegovine vodi evidenciju o prijavama za ovjeru učešća na izborima.

Član 4.23

Nakon ovjeravanja podnesenih kandidatskih listi, Izborna komisija Bosne i Hercegovine objavljuje kandidatsku listu sa nazivima ovjerenih političkih stranaka, koalicija, nezavisnih kandidata i listi nezavisnih kandidata, za svake izbore, prema redoslijedu koji se dobije žrijebanjem, u skladu sa članom 5.15 ovog zakona. Kandidatske liste objavljuju se u službenim glasilima najkasnije četrdeset pet (45) dana prije dana izbora. Kandidatske liste se također izlažu na biračkim mjestima i objavljuju u sredstvima javnog informiranja.

Član 4.24

Svaka politička stranka ili koalicija, koja je ovjerena da predloži kandidate za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ili za Narodnu skupštinu Republike Srpske podnosi Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine kandidatsku listu za kompenzacijske mandate. Ta lista dostavlja se za svaki od navedenih organa za koji je politička stranka ili koalicija ovjerena.

Kandidatska lista za kompenzacijske mandate sadrži samo imena kandidata koji se već nalaze na redovnim kandidatskim listama koje je podnijela politička stranka ili koalicija za jednu ili više višestraničnih izbornih jedinica. Kandidati koji se nalaze na kandidatskoj listi za kompenzacijske mandate mogu biti sa liste bilo koje višestranične izborne jedinice jednog entiteta i za isti izborni nivo. Kandidatska lista za kompenzacijske mandate je u skladu sa stavom 4. člana 4.19.

Kandidatska lista za kompenzacijske mandate neće se štampati na glasačkom listiću i koristi se samo u svrhu dodjele kompenzacijskih mandata na osnovu čl. 9.8, 10.6 i člana 11.6. Liste objavljuje u "Službenom glasniku BiH" Izborna komisija Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE 5 PROVEDBA IZBORA

Član 5.1

Glasanje se provodi na biračkim mjestima, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Biračka mjesta određuje općinska izborna komisija najkasnije petnaest (15) dana prije dana izbora. Općinska izborna komisija, neposredno nakon određivanja biračkih mjesta, podnosi spisak lokacija biračkih mjesta Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine. Izborna komisija Bosne i Hercegovine može promijeniti lokaciju biračkog mjesta ako utvrdi da nije pogodna za glasanje.

Biračko mjesto ne može se nalaziti u vjerskom objektu, zgradi organa vlasti, zgradi koja je vlasništvo političke stranke ili u kojoj je sjedište političke stranke, zgradi koja je korištena kao

mjesto za pušenje ili žestavljanja, ili mjestu gdje se služi ili konzumira alkohol.

Svako biračko mjesto označava se rednim brojem.

Općinska izborna komisija, najkasnije petnaest (15) dana prije dana izbora, objavljuje koja su biračka mjesta određena za glasanje i gdje birači mogu glasati.

Član 5.2

Biračko mjesto određuje se prema broju birača, koji, u pravilu, ne može biti veći od jedne hiljade (1.000), uzimajući u obzir i udaljenost birača od biračkog mjesta.

U prostoriji određenoj za glasanje uređuje se poseban prostor u kojem je osigurana tajnost glasanja.

Općinska izborna komisija dužna je blagovremeno osigurati da prostor određen za biračko mjesto bude pripremljen i otvoren za vrijeme glasanja.

Pod biračkim mjestom i njegovom okolinom, u smislu ovog zakona, smatra se biračko mjesto kao i prostor u krugu od pedeset (50) metara od ulaza u zgradu u kojoj se nalazi biračko mjesto.

Član 5.3

Općinska izborna komisija, u skladu s uputstvom Izborne komisije Bosne i Hercegovine, a najkasnije dvanaest (12) sati prije otvaranja biračkih mjesta na dan izbora, dostavlja biračkom odboru birački materijal, uključujući odgovarajući broj glasačkih kutija, glasačkih listića i kandidatskih listi, izvod iz Centralnog biračkog spiska za određeno biračko mjesto i obrazac zapisnika o radu biračkog odbora.

Birački odbor odgovoran je za sigurnost biračkog materijala od trenutka prijema tog materijala do završetka svih svojih dužnosti nakon zatvaranja biračkog mjesta i uručenja materijala općinskoj izornoj komisiji, u skladu s odredbama ovog zakona.

Na dan uoči izbora birački odbor utvrđuje da li je izborni materijal za određeno biračko mjesto dostavljen potpun i u ispravnom stanju te da li glasanje može početi.

U slučaju da uvjeti iz prethodnog stava nisu ispunjeni, birački odbor o tome obavještava općinsku izbornu komisiju, koja je obavezna ispraviti i otkloniti sve uočene nedostatke koji se odnose na dostavu izbornog materijala.

Član 5.4

Izborna komisija Bosne i Hercegovine osigurava biračkom odboru dovoljan broj glasačkih listića, uključujući jedan broj dodatnih glasačkih listića u odnosu na broj glasačkih listića koji su prema izvodu iz Centralnog biračkog spiska potrebni za to biračko mjesto. Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi propise kojima se utvrđuje način zaduživanja glasačkih listića izdatih pojedinom biračkom mjestu.

Nadležna općinska izborna komisija, u skladu s uputstvima Izborne komisije Bosne i Hercegovine, potvrđuje broj primljenih glasačkih listića, kao i broj glasačkih listića dostavljenih biračkim mjestima.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi propise o kontroli glasačkih listića.

Član 5.5

Svi članovi biračkog odbora ili njihovi zamjenici moraju biti prisutni tokom cijelog procesa glasanja, uključujući utvrđivanje rezultata glasanja.

Član 5.6

Predsjednik biračkog odbora, zajedno sa ostalim članovima biračkog odbora, održava red na biračkom mjestu i njegovoj okolini. Ako se red na biračkom mjestu naruši, predsjednik biračkog odbora može zatražiti pomoć policije. Glasanje se prekida dok se na biračkom mjestu nalaze pripadnici policije.

Predsjednik biračkog odbora može sa biračkog mjesta i njegove okoline udaljiti svaku osobu koja narušava red. Svako udaljšavanje sa biračkog mjesta bit će zabilježeno u zapisnik o radu biračkog odbora. Birački odbor odlučuje o udaljšavanju sa

biračkog mjesta posmatrača akreditiranog u skladu s odredbama Poglavlja 16 ovog zakona.

Na biračkom mjestu i u njegovoj okolini nije dozvoljeno nošenje oružja ili opasnih predmeta, osim za pripadnike policije u slučajevima navedenim u stavu 1. ovog člana.

Nije dozvoljeno donošenje obilježja i simbola sa političkom konotacijom na biračko mjesto i u njegovu okolinu.

Član 5.7

Tokom procesa glasanja vodi se zapisnik o radu biračkog odbora. Zapisnik o radu biračkog odbora je pisani dokument u koji se upisuju informacije u vezi sa glasanjem, kao i drugi događaji koji se dešavaju na biračkom mjestu i u njegovoj okolini, od otvaranja biračkog mjesta do utvrđivanja izbornih rezultata. Formu zapisnika o radu biračkog odbora propisuje Izborna komisija Bosne i Hercegovine. U zapisnik se unose sljedeći podaci:

1. spisak i količina izbornog materijala, dostavljena biračkom mjestu;
2. spisak svih akreditiranih posmatrača na biračkom mjestu;
3. zapažanja o svim važnim događajima do kojih dođe na biračkom mjestu; i
4. svi podaci koji se, u skladu s odredbama ovog zakona, unose u zapisnik o radu biračkog odbora.

Član biračkog odbora, birač ili akreditirani posmatrač može u zapisnik o radu biračkog odbora unijeti svoje mišljenje ili primjedbe na proces glasanja. Ako ova osoba lično ne potpiše zapisnik o radu biračkog odbora, njeno mišljenje ili primjedba neće biti razmatrani.

Član 5.8

Prije početka glasanja, birački odbor, u sastavu predviđenom članom 5.5 ovog zakona, u prisustvu akreditovanih posmatrača će:

1. izložiti prazne glasačke kutije i zapečatiti ih;
2. prebrojati i upisati u odgovarajuće obrasce ukupan broj birača za biračko mjesto na osnovu izvoda iz Centralnog biračkog spiska i
3. prebrojati i upisati u odgovarajuće obrasce ukupan broj svih glasačkih listića koji su primljeni za to biračko mjesto.

Član 5.9

Glasanje traje neprekidno u toku dana, sa početkom u 07.00 sati i završetkom u 19.00 sati. Ako dođe do narušavanja reda, predsjednik biračkog odbora može prekinuti glasanje dok se ne uspostavi red. Razlozi i uzroci prekida glasanja unose se u zapisnik o radu biračkog odbora.

Biračko mjesto zatvara se u 19.00 sati. Biračima koji čekaju u redu na biračkom mjestu u vrijeme njegovog zatvaranja dozvoljeno je da glasaju.

Ako je zbog narušavanja reda glasanje prekinuto u trajanju do tri (3) sata ili kraće, glasanje će se produžiti za period u dužini trajanja tog prekida, o čemu odlučuje predsjednik biračkog odbora. Ako je prekid trajao duže od tri (3) sata, o dužini perioda za koji se glasanje produžava odlučuje općinska izborna komisija.

Ako biračko mjesto nije otvoreno na vrijeme, a kašnjenje je trajalo do tri (3) sata ili kraće, glasanje na tom biračkom mjestu može se produžiti za vremenski period u dužini trajanja kašnjenja. Ako je kašnjenje trajalo duže od tri (3) sata, o dužini perioda za koji se glasanje produžava odlučuje općinska izborna komisija.

Član 5.10

Izborna komisija Bosne i Hercegovine i nadležni organi za provedbu izbora osiguravaju da glasanje bude tajno i da se obavlja lično, glasačkim listićem.

Član 5.11

Članovi biračkog odbora dužni su objasniti biraču način glasanja i osigurati tajnost glasanja.

Članovi biračkog odbora ne smiju utjecati na odluku birača.

Član 5.12

Birač glasa na biračkom mjestu u kojem je upisan u izvod iz Centralnog biračkog spiska.

Birač koji, u skladu s ovim zakonom, ima pravo glasati za općinu u kojoj je imao prebivalište 1991. godine, može glasati na biračkom mjestu za glasanje u odsutnosti.

Predsjednik ili član biračkog odbora utvrđuje identitet birača na osnovu važeće lične isprave.

Važeća lična isprava, sa fotografijom, u smislu prethodnog stava, jedan je od sljedećih dokumenata:

1. lična karta;
2. pasoš;
3. vozačka dozvola;
4. vojna legitimacija;
5. važeća lična isprava izdata od zemlje domaćina;
6. izbjeglički karton izdat od vlade zemlje domaćina ili druge međunarodne organizacije.

Ako je birač promijenio ime, obavezan je, uz jednu od navedenih ličnih isprava, dati na uvid i rješenje o promjeni imena izdato od nadležnog organa.

Član 5.13

Član biračkog odbora dužan je utvrditi identitet birača, označiti njegovo ime i prezime na izvodu iz Centralnog biračkog spiska na koji će se birač potpisati, potom član biračkog odbora izdaje odgovarajući glasački listić ili listiće.

Član 5.14

Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje izgled glasačkog listića za izbore na svim nivoima vlasti, uključujući nivo Bosne i Hercegovine, entiteta, Brčko Distrikta, kantona i općine.

Glasački listić omogućava biraču da glasa samo za jednu od sljedećih opcija:

1. nezavisnog kandidata; ili
2. političku stranku, koaliciju ili listu nezavisnih kandidata; ili
3. mogućnost da, u okviru kandidatske liste jedne političke stranke, koalicije ili liste nezavisnih kandidata, označi jednog ili više kandidata. Ako je birač ispravno označio jednog ili više kandidata na jednoj listi, smatra se da je ta lista dobila jedan važeći glas u svrhu raspodjele mandata.

Birač može glasati samo na način koji je utvrđen u ovom članu.

Član 5.15

Glasački listić sadrži samo sljedeće podatke:

1. datum izbora;
2. naziv organa za koji se vrši izbor;
3. nazive političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata i imena nezavisnih kandidata, po redoslijedu utvrđenom na zbirnoj listi žrijebanjem provedenim kako bi se odredio njihov redoslijed na glasačkom listiću, kao i imena svih kandidata na listama; i
4. uputstvo o načinu korištenja i ispunjavanja glasačkog listića.

Za svaku političku stranku, koaliciju, listu nezavisnih kandidata i nezavisnog kandidata, žrijebanjem se izvlači broj, kako bi se odredio njihov redoslijed na glasačkom listiću. Broj dobijen žrijebanjem koristi se za određenu političku stranku ili koaliciju za svaki nivo izbora za koji se ta politička stranka ili koalicija pojavljuje na glasačkom listiću. Izborna komisija Bosne i Hercegovine objavljuje mjesto, datum i vrijeme održavanja žrijebanja za redoslijed na glasačkom listiću. Predstavnicima političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata, nezavisnih kandidata i drugi akreditirani posmatrači mogu prisustvovati žrijebanju.

Član 5.16

Birač glasa u posebnom prostoru u kojem je osigurana tajnost glasanja.

Član 5.17

Glasački listić je nevažeći:

1. ako nije ispunjen, ili je ispunjen tako da nije moguće sa sigurnošću utvrditi kojoj je političkoj stranci, koaliciji, nezavisnom kandidatu ili listi nezavisnih kandidata birač dao svoj glas;
2. ako su dopisana imena kandidata; ili
3. ako je označeno više od jedne političke stranke, koalicije, nezavisnog kandidata ili liste nezavisnih kandidata; ili
4. ako se na osnovu oznaka, koje je birač dopisao na glasački listić, kao što je potpis, može utvrditi njegov identitet; ili
5. ako birač označi glasački listić na način drugačiji od onog koji je utvrđen u članu 5.14.

Član 5.18

Ako se ime birača ne nalazi na izvodu iz Centralnog biračkog spiska zato što se birač registrirao da glasa izvan zemlje, a vratio se da glasa lično u Bosni i Hercegovini, njegovo ime dodaje se na poseban obrazac koji sadrži sve podatke kao i izvod iz Centralnog biračkog spiska. Birač se potpisuje na izvod i ima pravo glasati nepotvrđenim glasačkim listićem, u skladu s odredbama ovog zakona.

Lične isprave birača zadržavaju se dok birač ne vrati nepotvrđeni glasački listić u zapečaćenoj koverti. Birač stavlja svoj glasački listić u posebnu kovertu, na kojoj će se naznačiti podaci na osnovu kojih se može provjeriti njegovo biračko pravo. Koverta će biti zapečaćena prije nego što je birač ubaci u glasačku kutiju. Poslije zatvaranja biračkog mjesta i poslije otvaranja glasačkih kutija, u skladu s odredbama ovog zakona, birački odbor broji nepotvrđene glasačke listiće iz glasačke kutije i zapisuje dobijeni broj u zapisnik o radu biračkog odbora, te pakuje i dostavlja sve zapečaćene kovertu općinskoj izbornoj komisiji. Općinska izborna komisija prosljeđuje Izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine pakete zapečaćenih koverti sa svih biračkih mjesta u toj općini. Izborna komisija Bosne i Hercegovine potvrđuje da se taj birač registrirao da glasa izvan zemlje, kao i biračko pravo tog birača prije nego što se otvori koverta i prije nego što glasački listić bude prebrojan. Ako ne može biti potvrđeno da se taj birač registrirao za glasanje van zemlje i da ima biračko pravo, koverta se ne otvara, niti se broji.

Član 5.19

Na zahtjev birača koji je slijep, nepismen ili je fizički nesposoban, predsjednik biračkog odbora odobrava primjenu postupka po kojem druga osoba, koju izabere birač koji nije u mogućnosti da glasa, pomaže tom biraču pri potpisivanju izvoda iz Centralnog biračkog spiska i glasanju.

Osoba koja pomaže pri glasanju ne može biti član biračkog odbora, akreditirani posmatrač ili posmatrač političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata ili nezavisnog kandidata.

Osoba koja pomaže biraču da glasa napisat će svoje ime štampanim slovima na izvod iz Centralnog biračkog spiska do imena birača kojem je pomagala i potpisati se. Osoba koja pomaže tom biraču ne mora biti registriran birač.

Jedna osoba može, u smislu stava 1. i stava 2. ovog člana, pomagati samo jednom biraču.

Član 5.20

U slučaju oštećenja glasačkog listića u toku glasanja, birački odbor dužan je biraču izdati novi glasački listić i odložiti oštećeni listić u posebnu kovertu sa naznakom "oštećeni glasački listići".

Član 5.21

Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo, a koji je u inozemstvu, ima pravo glasati poštom. Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje način i proceduru glasanja državljanina Bosne i Hercegovine poštom.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi propise za glasanje državljanina Bosne i Hercegovine koji imaju biračko pravo, a koji su vezani za domove zbog starosti, bolesti ili invaliditeta, koji su zatvorenici ili su vezani za ustanove.

Član 5.22

Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi propise za brojanje glasačkih listića i utvrđivanje rezultata glasanja birača koji su glasali nepotvrđenim glasačkim listićima, birača koji su glasali glasačkim listićima za glasanje u odsutnosti, birača zatvorenika ili birača koji su vezani za ustanove, birača koji su vezani za domove i nisu u mogućnosti da dođu na biračko mjesto zbog starosti, bolesti ili invaliditeta, kao i birača koji su glasali poštom.

Svi ostali glasački listići broje se na biračkim mjestima, osim ako Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrdi da će se glasački listići brojati u jednom ili više glavnih centara za brojanje. Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi propise za brojanje glasova i utvrđivanje rezultata u Glavnom centru za brojanje. Rezultati glasanja u Glavnom centru za brojanje bit će javno izloženi u centru za brojanje, kako bi javnost mogla imati uvida u njih.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine imenuje direktora Glavnog centra za brojanje, kao i tri (3) zamjenika. Direktor i njegovi zamjenici imenuju se iz redova različitih konstitutivnih naroda, odnosno jedan iz reda ostalih. Direktor i njegovi zamjenici su osobe sa iskustvom u izbornoj problematiki i nisu članovi političke stranke.

Glasački listići broje se tako da se ne naruši tajnost glasanja.

Član 5.23

Ako se brojanje glasačkih listića vrši na biračkom mjestu, birački odbor počinje utvrđivati rezultate glasanja nakon završetka procesa glasanja i zatvaranja biračkog mjesta.

Birački odbor prvo broji neiskorištene i upropaštene glasačke listiće i stavlja ih u odvojene pakete koji se nakon toga zapečate.

Birački odbor nakon toga odvojeno broji birače koji su potpisali izvode iz Centralnog biračkog spiska, birače koji su potpisali poseban izvod iz člana 5.18 ovog zakona, te utvrđuje ukupan broj birača, koji su glasali na biračkom mjestu, i upisuje ove podatke u odgovarajuće obrasce. Birački odbor zatim otvara jednu po jednu glasačku kutiju i broji kovertu sa nepotvrđenim glasačkim listićima, ako ih ima, kao i glasačke listiće koji se nalaze u glasačkoj kutiji. Nakon toga, birački odbor broji važeće glasačke listiće kojima je glasano za svaku pojedinu političku stranku, koaliciju, listu nezavisnih kandidata i nezavisnog kandidata, kao i broj glasova za svakog kandidata na kandidatskoj listi, te utvrđuje broj nevažećih glasačkih listića.

Član 5.24

Nakon zatvaranja biračkog mjesta na kojem su glasali birači u odsutnosti, birački odbor razvrstava glasačke listiće po općinama za koje su birači glasali i dostavlja ih nadležnim općinskim izbornim komisijama. Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje način i postupak razvrstavanja glasačkih listića po općinama i njihovu dostavu nadležnim izbornim komisijama.

Član 5.25

Osim u slučaju kad Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrdi da će se brojanje djelimično ili u potpunosti obaviti u centrima za brojanje, u skladu sa članom 5.22. stavom 2. ovog zakona, nakon zatvaranja biračkog mjesta i završetka postupka brojanja, birački odbor u odgovarajuće obrasce unosi sljedeće podatke:

1. ukupan broj glasova;
2. ukupan broj važećih glasova za svaku političku stranku, koaliciju, listu nezavisnih kandidata i nezavisnog kandidata;
3. ukupan broj glasova za svakog pojedinačnog kandidata na kandidatskoj listi;
4. ukupan broj nevažećih glasačkih listića, posebno navodeći broj glasačkih listića koji su nevažeći jer nisu ispunjeni, a posebno broj glasačkih listića koji su nevažeći jer su pogrešno ispunjeni;
5. ukupan broj upropaštenih glasačkih listića;
6. ukupan broj nepotvrđenih glasačkih listića koji se nalaze u glasačkoj kutiji, ako ih ima;
7. ukupan broj neiskorištenih glasačkih listića.

Zapisnik o radu biračkog odbora i odgovarajuće obrasce potpisuju svi članovi biračkog odbora. Ako neki član odbije da se potpiše, predsjednik ili jedan od članova koji se potpisuju to će evidentirati zajedno sa razlozima nepotpisivanja.

Član 5.26

Nakon utvrđivanja rezultata glasanja, birački odbor odmah, a najkasnije dvanaest (12) sati nakon zatvaranja biračkog mjesta, dostavlja nadležnoj općinskoj izbornoj komisiji zapisnik o radu biračkog odbora, izvod iz Centralnog biračkog spiska, sve posebne obrasce iz člana 5.18 ovog zakona, sve nepotvrđene glasačke listiće, važeće glasačke listiće, nevažeće glasačke listiće, te odvojeno neiskorištene i upropaštene glasačke listiće, kao i sve druge obrasce koje zahtijeva Izborna komisija Bosne i Hercegovine. Predsjednik biračkog odbora zadržava primjerak izvještaja o rezultatima glasanja.

Predsjednik biračkog odbora javno izlaže rezultate glasanja na biračkom mjestu kako bi javnost mogla imati uvida u njih.

Birački odbor isporučuje sav preostali izborni materijal općinskoj izbornoj komisiji.

Član 5.27

Nakon što od biračkih odbora dobije svu dokumentaciju i materijale za izbore, općinska izborna komisija utvrđuje objedinjene zbirne rezultate glasanja provedenog na teritoriji te općine za organe na svim nivoima vlasti za koje su provedeni izbori i o tome sastavlja zapisnik, koji se podnosi Izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine u roku od dvadeset i četiri (24) sata nakon zatvaranja biračkih mjesta. Objedinjeni zbirni rezultati glasanja za općinu sadrže iste podatke prema članu 5.25 ovog zakona. Općinska izborna komisija zadržava primjerak objedinjenih zbirnih rezultata glasanja i distribuira ga drugim izbornim organima, u skladu sa propisima Izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Općinska izborna komisija javno će izložiti objedinjene zbirne rezultate izbora kako bi javnost mogla imati uvida u njih.

Član 5.28

Pri utvrđivanju izbornih rezultata za organe na svakom nivou vlasti, Izborna komisija Bosne i Hercegovine uzima u obzir prilikom brojanja i glasački listić kojim je poštom glasao birač koji živi u inozemstvu, pod uvjetom da je pošta Izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavila glasački listić u vremenskom roku i do datuma koji su utvrđeni propisima Izborne komisije. Da bi bili prihvatljivi, glasački listići na koverti moraju imati poštanski pečat sa datumom do dana izbora.

Glasački listići za glasanje poštom, koji nisu dostavljeni u skladu sa prethodnim stavom, neće se brojati.

Da bi se brojao glasački listić koji je blagovremeno dostavljen poštom, birač za kog je utvrđeno da je ispravno registriran za glasanje poštom, mora ga vratiti u zapečaćenoj koverti kako bi se osigurala tajnost glasanja te osobe, i uz njega priložiti kopiju jedne od ličnih isprava prema članu 5.12 ovog zakona.

Član 5.29

Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi propise o potvrđivanju izbornih rezultata.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje izborne rezultate za organe na svim nivoima vlasti u roku utvrđenom svojim propisima.

Propisima Izborne komisije Bosne i Hercegovine određuju se redoslijed utvrđivanja izbornih rezultata za organe na svim nivoima vlasti, rokovi za utvrđivanje izbornih rezultata, način na koji se detaljan tabelarni prikaz rezultata stavlja na raspolaganje javnosti, te način objavljivanja izbornih rezultata. Detaljan tabelarni prikaz rezultata glasanja uključuje rezultate na nivou biračkog mjesta, s tim da se ne naruši tajnost glasanja, utvrđena članom 5. 10.

Član 5.30

Nakon što Izborna komisija Bosne i Hercegovine objavi izborne rezultate, općinska izborna komisija, ovjerena politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat, mogu zahtijevati da Izborna komisija Bosne i Hercegovine ponovno broji glasačke listiće u određenim izbornim jedinicama u kojima su se politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat kandidirali za izbore. Akreditirani posmatrač može zahtijevati da Izborna komisija Bosne i Hercegovine ponovno broji glasačke listiće na biračkom mjestu na kojem je bio posmatrač. Ovjerena politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata, nezavisni kandidat ili akreditirani posmatrač mogu zahtijevati od Izborne komisije Bosne i Hercegovine da ponovno broji glasačke listiće za glasanje u odsutnosti, glasačke listiće kojima se glasalo van Bosne i Hercegovine ili nepotvrđene glasačke listiće.

Grupa od pedeset (50) ili više birača, koji su glasali na istom biračkom mjestu, može zahtijevati da Izborna komisija Bosne i Hercegovine ponovno broji glasačke listiće na biračkom mjestu na kojem su glasali.

Općinska, izborna komisija može zahtijevati da Izborna komisija Bosne i Hercegovine ponovno broji glasačke listiće na biračkom mjestu u njenoj općini.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine može razmatrati zahtjev za ponovno brojanje glasačkih listića, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. da je zahtjev podnesen u pisanoj formi i da ga je potpisao akreditirani posmatrač, grupa od pedeset (50) ili više birača koji su glasali na istom biračkom mjestu, nezavisni kandidat, predsjednik političke stranke, nosilac liste nezavisnih kandidata ili bilo koji od predsjednika političkih stranaka koje su formirale koaliciju, ili većina članova općinske izborne komisije;
2. da su u zahtjevu tačno navedene činjenice koje opravdavaju ponovno brojanje, uključujući članove ovog zakona koji nisu poštovani ili su prekršeni;
3. da je u zahtjevu naveden približan broj glasačkih listića za koje se vjeruje da nisu ispravni;
4. da je u zahtjevu navedeno kako bi ova povreda zakona utjecala na izborne rezultate; i
5. da je zahtjev podnesen Izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine u roku od tri (3) dana od dana kada je Izborna komisija Bosne i Hercegovine objavila izborne rezultate.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine može, ako joj nije podnesen zahtjev za ponovno brojanje u smislu stava 1 ovog člana, ili ako se zahtjev za ponovno brojanje ne smatra valjanim u smislu stava 3 ovog člana, samoinicijativno narediti ponovno brojanje glasačkih listića.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine naređuje ponovno brojanje glasačkih listića ako utvrdi da je učinjena povreda ovog zakona i da ta povreda utječe na dodjelu mandata.

Član 5.31

Ako Izborna komisija Bosne i Hercegovine naredi ponovno brojanje glasačkih listića, tačno će navesti koji će se glasački listići ponovno brojati, kao i datume, mjesta i postupke za ponovno brojanje. Kandidati političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata i nezavisni kandidati koji se pojavljuju na glasačkom listiću za koji se vrši ponovno brojanje, kao i drugi akreditirani posmatrači, mogu biti prisutni u toku ponovnog brojanja.

Član 5.32

Nakon završetka ponovnog brojanja glasačkih listića, Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje izborne rezultate za organe na svakom pojedinom nivou vlasti.

POGLAVLJE 6
ZAŠTITA IZBORNOG PRAVA

Član 6.1

Zaštitu izbornog prava osiguravaju izborne komisije, Izorno vijeće za prigovore i žalbe i Apelacioni odjel Suda Bosne i Hercegovine.

Član 6.2

Svaka osoba, politička stranka ili koalicija koja ima pravni interes ili čije je pravo, ustanovljeno ovim zakonom, povrijeđeno, može nadležnom organu uložiti prigovor najkasnije u roku od tri (3) dana od učinjene povrede, ako nije drugačije predviđeno zakonom.

Član 6.3

Prigovor se podnosi u pisanoj formi. Prigovor sadrži kratak opis učinjene povrede i dokaze koji potvrđuju navode prigovora. Prigovor mora potpisati podnositelj prigovora. Ako je podnositelj prigovora politička stranka ili koalicija, prigovor potpisuje predsjednik ili ovlašten predstavnik političke stranke ili koalicije.

Prigovor se dostavlja svim stranama navedenim u prigovoru. Strane navedene u prigovoru mogu se u roku od četrdeset osam (48) sati od prijema prigovora, u pisanoj formi, izjasniti o navodima prigovora. Nadležni organi mogu odrediti saslušanje strana.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje proceduralna uputstva za rješavanje po prigovorima podnesenim izbornim komisijama.

Član 6.4

Općinska izborna komisija u svojoj općini ima prvostepenu nadležnost za odlučivanje o svim pitanjima koja nisu eksplicitno dodijeljena Izbornom vijeću za prigovore i žalbe, ili Apelacionom vijeću shodno članu 6.6.

Općinska izborna komisija dužna je razmotriti prigovor i donijeti odluku u roku od četrdeset osam sati (48) nakon isteka roka utvrđenog članom 6.3. stav 2., ovog zakona. Općinska izborna komisija dužna je o svojoj odluci odmah obavijestiti podnosioca prigovora, kao i druge strane.

Prigovor, koji je prema članu 6.2 ovog zakona, podnijela neovlaštena osoba, ili ako prigovor nije pravovremeno podnesen, odbacuje se.

Član 6.5

Općinska izborna komisija može narediti poduzimanje mjera kojima se otklanjaju nepravilnosti na koje se odnosi prigovor iz člana 6.4 ovog zakona, što uključuje, ali se ne ograničava na dodavanje ili brisanje imena(a) birača sa Centralnog biračkog spiska, smjenjivanje osobe koja radi na registraciji birača ili u biračkom odboru, izmjenu odluke te komisije ili odluke organa nižeg nivoa, ili naređivanje određenoj osobi ili stranci da obustave aktivnosti kojima se krši ovaj zakon.

Član 6.6

Izorno vijeće za prigovore i žalbe je organ ustanovljen ovim zakonom, koji ima prvostepenu nadležnost za odlučivanje:

1. o povredama pravila ponašanja iz Poglavlja 7 ovog zakona, osim povreda iz Poglavlja 7 ovog zakona do kojih je došlo na biračkom mjestu; i
2. o povredama pravila iz Poglavlja 15 ovog zakona.

Izorno vijeće za prigovore i žalbe nadležno je za rješavanje po žalbama na odluke izbornih komisija, osim na odluke Izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Izorno vijeće za prigovore i žalbe prigovor ili žalbu koji su mu podneseni, a ne spadaju u njegovu nadležnost, dostavlja Izornoj komisiji ili nadležnoj općinskoj izornoj komisiji.

Ako je nesporno da su prigovor ili žalba neosnovani, Izorno vijeće za prigovore i žalbe može ih odbaciti odlukom najmanje tri (3) člana.

Član 6.7

Na odluke svih izbornih komisija može se uložiti žalba Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine, osim ako se radi o povredama pravila ponašanja iz Poglavlja 7 ovog zakona do kojih je došlo na biračkom mjestu. Žalba na ove odluke podnosi se Izbornom vijeću za prigovore i žalbe, shodno članu 6.6.

Žalba se podnosi u roku od četrdeset i osam (48) sati od prijema odluke. Odredbe člana 6.3 ovog zakona, koje se odnose na prigovore, shodno se primjenjuju i na žalbe.

Prilikom rješavanja žalbi, Izborna komisija Bosne i Hercegovine i Izorno vijeće za prigovore i žalbe mogu postupati na osnovu utvrđenih činjenica ili održavati rasprave. Izborna komisija Bosne i Hercegovine i Izorno vijeće za prigovore i žalbe mogu dozvoliti stranama da podnesu nove dokaze ili svoje odluke zasnovati na dokumentaciji iz spisa komisija nižeg stepena.

Ako se prigovor o navodnim kršenjima Pravila ponašanja, koja su regulirana Poglavljem 7 ovog zakona, ili kršenjima pravila, regulirana Poglavljem 15 ovog zakona, podnese neposredno Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine, Izborna komisija Bosne i Hercegovine upućuje prigovor Izbornom vijeću za prigovore i žalbe ili nadležnoj općinskoj izornoj komisiji.

Član 6.8

Izorno vijeće za prigovore i žalbe sastoji se od pet (5) članova: jednog člana iz reda hrvatskog naroda, jednog člana iz reda bošnjačkog naroda, jednog člana iz reda srpskog naroda, jednog člana iz reda ostalih i jednog člana iz Izborne komisije Bosne i Hercegovine. Osim u slučaju koji je reguliran članom 18.2 ovog zakona, članove Vijeća bira Izborna komisija Bosne i Hercegovine iz reda sudija ili pravnih stručnjaka sa odgovarajućom stručnošću i iskustvom u provođenju izbora. Predsjednika Izbornog vijeća za prigovore i žalbe bira Izborna komisija Bosne i Hercegovine iz reda svojih članova.

Predsjednik Izbornog vijeća za prigovore i žalbe ne može istovremeno biti predsjednik Izborne komisije Bosne i Hercegovine. Predsjednik Izbornog vijeća ne može učestvovati u radu Izborne komisije Bosne i Hercegovine prilikom razmatranja odluka Izbornog vijeća za prigovore i žalbe.

Članovi Izbornog vijeća za prigovore i žalbe biraju se na pet (5) godina i mogu biti birani najviše dva puta uzastopno.

Član 2.1 stav 2. i član 2.8 primjenjuju se na članove Izbornog vijeća za prigovore i žalbe. Izborna komisija Bosne i Hercegovine ovlaštena je da oduzme imunitet članovima Izbornog vijeća za prigovore i žalbe.

Član 6.9

Izorno vijeće za prigovore i žalbe ima ovlasti da zabrani angažiranje određene osobe za rad na biračkom mjestu, u centru za registraciju birača, u općinskoj izornoj komisiji ili drugoj izornoj komisiji, uspostavljenoj u skladu sa članom 2.21 ovog zakona.

Izorno vijeće za prigovore i žalbe može izreći sljedeće sankcije, uz saglasnost Izborne komisije Bosne i Hercegovine:

1. novčanu kaznu koja ne prelazi iznos od deset hiljada (10.000) konvertibilnih maraka;
2. uklanjanje kandidata sa kandidatske liste ako se utvrdi da je kandidat lično odgovoran za povredu;
3. poništenje ovjere političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata ili nezavisnog(ih) kandidata.

Izorno vijeće za prigovore i žalbe u pisanoj formi obrazlaže pravni i činjenični osnov svoje odluke i dostavlja je svim zainteresiranim stranama. Ako članom 6.6 ovog zakona nije drugačije određeno, odluke Izbornog vijeća za prigovore i žalbe su konačne i obavezujuće, i bit će objavljene.

Izorno vijeće za prigovore i žalbe svojim poslovnikom regulira način odlučivanja, donošenja i objavljivanja odluka. Poslovnik se donosi konsenzusom članova Vijeća, uz saglasnost Izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Član 6.10

Izborna komisija Bosne i Hercegovine, kada odlučuje, o prigovorima ili žalbama, ima ovlasti da naredi izbornoj komisiji, centru za registraciju birača ili biračkom odboru da poduzmu mjere kojima se otklanjaju utvrđene nepravilnosti. Izborna komisija Bosne i Hercegovine također ima ovlasti da izrekne sljedeće sankcije:

1. novčanu kaznu koja ne prelazi iznos od deset hiljada (10.000) konvertibilnih maraka;
2. uklanjanje imena kandidata sa kandidatske liste ako se utvrdi da je kandidat lično odgovoran za povredu;
3. poništenje ovjere političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata ili nezavisnog(ih) kandidata; i
4. zabranu angažiranja određene osobe za rad na biračkom mjestu, u centru za registraciju birača, u općinskoj izbornoj komisiji ili drugoj izbornoj komisiji uspostavljenoj u skladu sa članom 2.21 ovog zakona.

Član 6.11

Ako izborna komisija ili Izorno vijeće za prigovore i žalbe smatra da je učinjeno krivično djelo koje se odnosi na izborni proces, dužno je to djelo prijaviti nadležnom javnom tužiocu, u skladu sa zakonima entiteta i Brčko Distrikta.

Prilikom podnošenja prijave, izborna komisija ili Izorno vijeće za prigovore i žalbe navodi i dokaze koji su mu poznati, te poduzima potrebne mjere kako bi se sačuvali tragovi navodno počinjenog krivičnog djela, predmeti kojima je ili pomoću kojih je učinjeno to djelo, i drugi dokazi.

Član 6.12

Apelacioni odjel Suda Bosne i Hercegovine nadležan je da rješava po žalbama na odluke Izborne komisije Bosne i Hercegovine ili Izbornog vijeća za prigovore i žalbe. Žalba se podnosi Apelacionom odjelu Suda Bosne i Hercegovine u roku od pet (5) dana od donošenja odluke Izborne komisije Bosne i Hercegovine ili Izbornog vijeća za prigovore i žalbe.

POGLAVLJE 7

PRAVILA PONAŠANJA ZA POLITIČKE STRANKE, KOALICJE, LISTE NEZAVISNIH KANDIDATA I NEZAVISNE KANDIDATE

Član 7.1

Političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata i nezavisni kandidati imaju pravo:

1. voditi izbornu kampanju u mirnom okruženju;
2. organizirati i održavati javne skupove na kojima mogu slobodno iznositi svoje stavove kako bi stekli podršku birača; i
3. štampati i dijeliti plakate, postere i druge materijale u vezi sa izbornom kampanjom.

Za javni skup iz tačke (2) prethodnog stava nije potrebno odobrenje nadležnog organa, s tim što je organizator dužan dvadeset i četiri (24) sata prije održavanja takvog skupa o tome obavijestiti organ nadležan za održavanje javnog reda i mira.

Član 7.2

Nadležni općinski organi dužni su osigurati ravnopravan tretman političkim strankama, koalicijama, listama nezavisnih kandidata i nezavisnim kandidatima u njihovim zahtjevima da javna mjesta i javne objekte koriste u svrhu kampanje, uključujući održavanje skupova, izlaganje oglasa, plakata, postera i drugog sličnog materijala.

Zabranjeno je uklanjati, prekrivati, oštećivati ili mijenjati štampane oglase, plakate, postere ili druge materijale koji se, u skladu sa zakonom, koriste u svrhu izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata ili nezavisnih kandidata.

Nadležni organi neće dozvoliti političkim strankama, koalicijama, listama nezavisnih kandidata i nezavisnim kandidatima da postavljaju oglase, plakate, postere, odnosno da pišu svoja imena ili slogane koji su u vezi sa izbornom kampanjom, unutar ili na zgradama u kojima su smješteni organi

državne vlasti, na javnim putevima ili iznad njih, kao ni na saobraćajnim znacima.

Član 7.3

Kandidatima i pristalicama političkih stranaka, listi nezavisnih kandidata i koalicija, kao i nezavisnim kandidatima i njihovim pristalicama, te zaposlenima u izbornoj administraciji nije dozvoljeno:

1. nositi i pokazivati oružje na političkim skupovima, biračkim mjestima i njihovoj okolini, kao i za vrijeme okupljanja u vezi s aktivnostima političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata i nezavisnih kandidata u izbornom procesu;
 2. ometati skupove drugih političkih stranaka, koalicija i nezavisnih kandidata, kao i podsticati druge na takve aktivnosti;
 3. sprječavati novinare da obavljaju svoj posao u skladu sa pravilima profesije i izbornim pravilima;
 4. obećavati novčane nagrade s ciljem dobivanja podrške birača ili prijetnje pristalicama drugih političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata i nezavisnih kandidata;
 5. podsticati na glasanje osobu koja nema pravo glasa;
 6. podsticati osobe da glasaju više puta na istim izborima, ili da glasaju u ime druge osobe; ili
 7. koristiti se jezikom koji bi nekoga mogao navesti ili podstaci na nasilje ili širenje mržnje, ili objavljivati ili upotrebljavati slike, simbole ili druge materijale koji mogu tako djelovati.
- Zabranjeno je lažno predstavljanje u ime bilo koje političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata ili nezavisnog kandidata

Član 7.4

U periodu koji počinje dvadeset i četiri (24) sata prije otvaranja biračkih mjesta i traje do njihovog zatvaranja, političkim strankama, koalicijama, listama nezavisnih kandidata i nezavisnim kandidatima zabranjeno je učestvovanje u javnim političkim aktivnostima što uključuje, ali se ne ograničava samo na sljedeće:

1. održavanje skupova u cilju izborne kampanje;
2. izlaganje na biračkom mjestu i u njegovoj okolini bilo kakvih materijala u cilju utjecanja na birače;
3. korištenje domaćih i međunarodnih sredstva javnog informiranja u cilju utjecanja na birače;
4. korištenje megafona ili drugih razglasnih uređaja u cilju utjecanja na birače; i
5. svaka aktivnost kojom se ometa ili opstruira izborni proces.

POGLAVLJE 8 PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

Član 8.1

Članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine, koji se neposredno biraju sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine - jednog Bošnjaka i jednog Hrvata, biraju birači registrirani da glasaju u Federaciji Bosne i Hercegovine. Birač registriran da glasa u Federaciji može glasati ili za Bošnjaka ili za Hrvata, ali ne za oba. Izabran je bošnjački i hrvatski kandidat koji dobije najveći broj glasova među kandidatima iz istog konstitutivnog naroda.

Člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, koji se neposredno bira sa teritorije Republike Srpske - jednog Srbina, biraju birači registrirani da glasaju u Republici Srpskoj. Izabran je kandidat koji dobije najveći broj glasova.

Mandat članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine traje četiri (4) godine.

Član 8.2

Kandidatska lista, u smislu ovog poglavlja, sastoji se od imena kandidata za člana Predsjedništva.

Član 8.3

Predsjedavajući Predsjedništva Bosne i Hercegovine mijenja se svakih osam (8) mjeseci po načelu rotacije između članova Predsjedništva.

Član 8.4

Ako član Predsjedništva iz bilo kojih razloga prestane vršiti svoju funkciju, ili ako je trajno ili privremeno nesposoban za vršenje funkcije, zamjenjujući član Predsjedništva preuzima dužnost člana Predsjedništva u skladu sa Zakonom o popunjavanju upražnjenog mjesta člana Predsjedništva BiH u toku trajanja mandata ("Službeni glasnik BiH", broj 21/00)

Član 8.5

Ako član Predsjedništva u toku dvanaest (12) mjeseci izostane s jedne trećine (1/3) redovnih sjednica Predsjedništva, smatrat će se da je podnio ostavku.

Član 8.6

Mandat novog člana Predsjedništva završava kad bi se završio i mandat člana kojeg je zamijenio. Novi član Predsjedništva preuzima prava, dužnosti i odgovornosti člana Predsjedništva kojega je zamijenio, uključujući i predsjedavanje sjednicama Predsjedništva.

Član 8.7

O postojanju trajne nesposobnosti za vršenje funkcije člana Predsjedništva odlučuje Ustavni sud Bosne i Hercegovine.

Član 8.8

Ustavni sud Bosne i Hercegovine može odlučiti da je član Predsjedništva Bosne i Hercegovine privremeno nesposoban za vršenje svoje funkcije.

Ako je član Predsjedništva Bosne i Hercegovine privremeno nesposoban da obavlja svoju funkciju u smislu stava 1. ovoga člana, tada zamjenjujući tog člana preuzima prava, dužnosti i odgovornosti onesposobljenog člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, dok Ustavni sud Bosne i Hercegovine ne donese odluku da taj član nije više privremeno nesposoban za obavljanje funkcije.

POGLAVLJE 9 PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

Potpoglavlje A DOM NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 9.1

Način izbora delegata u Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine reguliran je u odredbi člana 18.16 ovog zakona.

Potpoglavlje B PREDSTAVNIČKI DOM PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 9.2

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sastoji se od četrdeset dva (42) člana, od kojih dvadeset osam (28) neposredno biraju birači registrirani za glasanje za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, a četrnaest (14) neposredno biraju birači registrirani za glasanje za teritoriju Republike Srpske. Mandat članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine traje četiri (4) godine.

Od dvadeset osam (28) članova, koje neposredno biraju birači registrirani za glasanje za teritoriju Federacije Bosne i

Hercegovine, dvadeset jedan (21) bira se iz višečlanih izbornih jedinica prema formuli proporcionalne zastupljenosti, u skladu sa članom 9.6 ovog zakona, a sedam (7) su kompenzacijski mandati izabrani sa teritorije Federacije, u skladu sa članom 9.7 ovog zakona.

Od četrnaest (14) članova, koje neposredno biraju birači registrirani za glasanje na teritoriji Republike Srpske, devet (9) se bira iz višečlanih izbornih jedinica prema formuli proporcionalne zastupljenosti, u skladu sa članom 9.6 ovog zakona, a pet (5) su kompenzacijski mandati izabrani sa teritorije Republike Srpske kao cjeline, u skladu sa članom 9.7 ovog zakona.

Birač ima jedan glasački listić za mandate proporcionalne zastupljenosti u višečlanoj izbornoj jedinici za koju je registriran.

Član 9.3

Dvadeset jedan (21) mandat iz pet (5) višečlanih izbornih jedinica za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine, raspodjeljuje se na sljedeći način:

Izborna jedinica 1 sastoji se od Kantona 1 i Kantona 10 i bira tri (3) člana.

Izborna jedinica 2 sastoji se od Kantona 7 i Kantona 8 i bira tri (3) člana.

Izborna jedinica 3 sastoji se od Kantona 5 i Kantona 9 i bira četiri (4) člana.

Izborna jedinica 4 sastoji se od Kantona 4 i Kantona 6 i bira šest (6) članova.

Izborna jedinica 5 sastoji se od Kantona 2 i Kantona 3 i Distrikta Brčko i bira pet (5) članova.

Član 9.4

Devet (9) mandata iz tri (3) višečlane izborne jedinice za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, sa teritorije Republike Srpske, raspodjeljuje se na sljedeći način:

Izborna jedinica 1 sastoji se od općina: Bosanska Krupa / Krupa na Uni, Bosanski Novi / Novi Grad, Bosanska Dubica / Kozarska Dubica, Prijedor, Bosanska Gradiška / Gradiška, Laktaši, Srbac, Prnjavor, Bosanski Petrovac / Petrovac, Sanski Most / Srpski Sanski Most, Banja Luka, Čelinac, Drvar / Srpski Drvar, Ključ / Ribnik, Mrkonjić Grad, Jajce / Jezero, Skender Vakuf / Kneževo, Kotor Varoš, Šipovo, Kupres / Srpski Kupres i Kostajnica i bira tri (3) člana.

Izborna jedinica 2 sastoji se od općina: Derventa, Bosanski Brod / Srpski Brod, Odžak / Vukosavlje, Bosanski Šamac / Šamac, Orašje / Srpsko Orašje, Modriča, Gradačac / Pelagićevo, Bijeljina, Doboj, Gračanica / Petrovo, Lopare, Ugljevik i Teslić, i Distrikta Brčko i bira tri (3) člana.

Izborna jedinica 3 sastoji se od općina: Kalesija / Osmaci, Zvornik, Šekovići, Vlasenica, Bratunac, Srebrenica, Sokolac, Han Pijesak, Ilidža / Srpska Ilidža, Stari Grad Sarajevo / Srpski Stari Grad, Novo Sarajevo / Srpsko Novo Sarajevo, Trnovo (RS), Pale (RS), Rogatica, Višegrad, Mostar / Srpski Mostar, Nevesinje, Kalinovik, Gacko, Foča / Srbinje, Goražde / Srpsko Goražde, Čajniče, Rudo, Stolac / Berkovići, Ljubinje, Bileća, Trebinje i Milići i bira tri (3) člana.

Član 9.5

Političke stranke, koalicije i nezavisni kandidati, ovjereni u skladu s odredbama Poglavlja 4 ovog zakona, mogu se kandidirati za izbor u izbornoj jedinici.

Svaki nezavisni kandidat za mandat u izbornoj jedinici kandidira se sa zamjenikom na istoj kandidatskoj listi. Zamjenik nema nikakvih nadležnosti ili ovlaštenja, osim u slučaju kada naslijedi mandat izabranog kandidata, u skladu sa članom 9.10 ovog zakona.

Član 9.6

U svakoj izbornoj jedinici mandati se raspodjeljuju na sljedeći način: za svaku političku stranku i koaliciju, ukupan broj važećih glasova koje je politička stranka ili koalicija osvojila

dijeli se sa 1, 3, 5, 7, 9, 11, i tako redom, sve dok je to potrebno za raspodjelu mandata. Brojevi koji se dobiju ovom serijom dijeljenja su "količnici". Broj glasova za nezavisnog kandidata je količnik tog kandidata. Količnici se redaju od najvećeg do najmanjeg. Mandati se dijele po redu, počev od najvećeg količnika, dok se ne raspodijele svi mandati izborne jedinice za određeni organ.

Politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata i nezavisni kandidat ne može sudjelovati u raspodjeli mandata ako ne osvoji više od 3% od ukupnog broja važećih glasačkih listića u izbornoj jedinici.

Član 9.7

Kompenzacijski mandati dodjeljuju se na sljedeći način:

U raspodjeli kompenzacijskih mandata mogu učestvovati samo političke stranke i koalicije. Prvo se, prema formuli utvrđenoj u članu 9.6 ovog zakona, raspodjeljuje ukupan broj mandata za zakonodavni organ koji se dodjeljuje za teritoriju određenog entiteta, umanjeno za broj mandata koje su osvojili nezavisni kandidati.

Od broja mandata koje je dobila lista političke stranke ili koalicije, primjenom ovog postupka, oduzima se broj mandata koje je ta politička stranka ili koalicija osvojila, prema postupku utvrđenom u članu 9.6 ovog zakona. Preostali broj je broj kompenzacijskih mandata koji lista dobija.

Ako politička stranka ili koalicija dobije negativan broj mandata primjenom postupka iz prethodnog stava, ta politička stranka ili koalicija zadržat će mandate dobijene u izbornim jedinicama, ali neće dobiti nijedan kompenzacijski mandat. U slučaju da jedna ili više listi dobiju negativan broj mandata, u skladu s tim se smanjuje broj mandata koji se raspodjeljuju prema postupku iz ovog člana, kako bi se sačuvao tačan broj mandata u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine izabranih sa teritorije određenog entiteta.

Član 9.8

Kompenzacijski mandati koje osvoji politička stranka ili koalicija u skladu sa članom 9.7 ovog zakona dodjeljuju se jedan po jedan kandidatima koji nisu izabrani sa liste kompenzacijskih mandata te političke stranke ili koalicije, od vrha liste pa sve dok mandati ne budu raspodijeljeni ili dok se lista ne iscrpi.

Član 9.9

Ako prilikom raspodjele u skladu sa čl. 9.6, 9.7 i 9.8 ovog zakona budu dobijeni identični količnici, mandat se dodjeljuje žrijebanjem.

Mandati koje lista dobije raspodjeljuju se najprije među kandidatima sa liste, od kojih je svaki dobio najmanje pet procenata (5%) od ukupnog broja važećih glasova koje je dobila ta lista i to dodjelom mandata redoslijedom od najvećeg do najmanjeg broja glasova. Ako ima još mandata koje treba dodijeliti listi, a preostali kandidati su dobili manje od pet procenata (5%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista dobila, raspodjela mandata među preostalim kandidatima te liste vrši se prema njihovom redoslijedu na listi.

Ako politička stranka ili koalicija nema na listi dovoljan broj kandidata da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, mandat se prenosi na kandidatsku listu te političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici u skladu sa postupkom utvrđenim u članu 9.8 ovog zakona.

Član 9.10

Ako mandat nezavisnog kandidata prestane, u skladu s odredbama člana 1.10 ovog zakona, njegov zamjenik preuzima mandat koji je imao nezavisni kandidat. Zamjenik završava mandat nezavisnog kandidata i preuzima prava, dužnosti i odgovornosti nezavisnog kandidata. Ako zamjenik nije u mogućnosti da prihvati mandat ili ostane do isteka mandata iz bilo kojeg razloga koji je utvrđen članom 1.10 ovog zakona, mandat ostaje upražnjen do sljedećih redovno raspisanih izbora.

Član 9.11

Ako mandat kandidata političke stranke ili koalicije prestane u skladu s odredbama člana 1.10 ovog zakona, mandat se dodjeljuje sljedećem kandidatu sa liste iste izborne jedinice u skladu sa stavom 2. člana 9.9 ovog zakona. Upraznjeno mjesto kompenzacijskog mandata popunjava se sa liste kompenzacijskih mandata te političke stranke.

Ako nema kandidata na listi iste izborne jedinice, mandat se dodjeljuje listi iste političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici u skladu sa stavom 3 člana 9.9 ovog zakona. Ako nema preostalih kandidata na bilo kojoj listi za političku stranku ili koaliciju, mandat ostaje upražnjen do sljedećih redovno raspisanih izbora.

Član 9.12

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine svake četiri (4) godine preispituje izborne jedinice i broj mandata dodijeljenih svakoj izbornoj jedinici utvrđenoj ovim poglavljem, kako bi se osiguralo da su utvrđene, uzimajući u obzir geografska ograničenja, u skladu sa demokratskim principima, a naročito sa proporcionalnošću između broja mandata i broja registriranih birača.

POGLAVLJE 10

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Potpoglavlje A

PREDSTAVNIČKI DOM

PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 10.1

Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine sastoji se od sto četrdeset (140) poslanika koje neposredno biraju birači koji su se registrirali za glasanje na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Mandat poslanika Predstavničkog doma Federacije Bosne i Hercegovine traje četiri (4) godine.

Određeni broj poslanika bira se iz višečlanih izbornih jedinica prema formuli proporcionalne zastupljenosti, iz člana 9.6 ovog zakona. Kompenzacijski mandati dodjeljuju se sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine kao cjeline, u skladu sa članom 9.7 ovog zakona. Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, na osnovu smjernica iz člana 10.2 ovog zakona, utvrđuje broj mandata, granice višečlanih izbornih jedinica, te broj kompenzacijskih mandata.

Birač ima jedan glasački listić za mandate proporcionalne zastupljenosti u višečlanim izbornim jedinicama za koje je birač registriran. Ovaj glasački listić uzima se u obzir i za raspodjelu kompenzacijskih mandata u skladu sa članom 10.5 ovog zakona.

Član 10.2

Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, na osnovu smjernica iz ovog člana, utvrđuje broj mandata, kao i granice višečlanih izbornih jedinica, te broj kompenzacijskih mandata.

Od sto četrdeset (140) mandata za Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, između dvadeset tri procenta (23%) i dvadeset sedam procenata (27%) su kompenzacijski mandati. Preostali mandati raspodjeljuju se u višečlanim izbornim jedinicama.

Minimalan broj višečlanih izbornih jedinica je deset (10). Minimalan broj članova višečlanih izbornih jedinica je četiri (4), a maksimalan petnaest (15). Distrikt Brčko bit će uključen u jednu od ovih višečlanih izbornih jedinica.

Broj mandata za izbornu jedinicu utvrđuje se na sljedeći način: broj registriranih birača za Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, koji je utvrdila Izborna komisija Bosne i Hercegovine, dijeli se s ukupnim brojem mandata koji se raspodjeljuju u izbornim jedinicama. Kako bi se utvrdio broj mandata koji pripadaju jednoj izbornoj jedinici, dijeli se broj registriranih birača za tu izbornu jedinicu sa količnikom koji je

dobijen u prethodnoj podjeli. Mandati koji se ne mogu raspodijeliti na osnovu cijelih brojeva, raspodjeljuju se izbornim jedinicama na osnovu najvećeg decimalnog ostatka.

Član 10.3

Političke stranke, koalicije i nezavisni kandidati koji su ovjereni u skladu sa Poglavljem 4 ovog zakona, mogu se kandidirati za izbore u izbornoj jedinici.

Svaki nezavisni kandidat za mandat u izbornoj jedinici kandidira se sa zamjenikom na jednoj kandidatskoj listi. Zamjenik nema nikakvih ovlaštenja ili nadležnosti, osim u slučaju kada naslijedi mandat izabranog kandidata, u skladu sa članom 9.10 ovog zakona.

Član 10.4

U svakoj višečlanoj izbornoj jedinici mandati se raspodjeljuju prema formuli iz člana 9.6 ovog zakona.

Član 10.5

Kompenzacijski mandati dodjeljuju se prema formuli iz člana 9.7 ovog zakona.

Član 10.6

Kompenzacijski mandat, koji je osvojila politička stranka ili koalicija, u skladu sa članom 10.5 ovog zakona, raspodjeljuje se jedan po jedan neizabranim kandidatima na kandidatskoj listi političke stranke ili koalicije za kompenzacijske mandate, počevši od vrha liste, sve dok se svi mandati ne raspodijele ili dok se lista ne iscrpi.

Član 10.7

Ako se prilikom raspodjele u skladu sa čl. 10.4, 10.5 i 10.6 ovog zakona dobiju identični količnici, mandat se dodjeljuje žrijebanjem.

Mandati koje lista dobije raspodjeljuju se među kandidatima sa liste na način utvrđen u članu 9.9 stav 2. ovog zakona.

Ako politička stranka ili koalicija nema na listi dovoljno kandidata da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, mandati se prenose na kandidatske liste te političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici, u skladu sa postupkom iz člana 9.8 ovog zakona.

Član 10.8

Ako mandat izabranog nezavisnog kandidata prestane u skladu s odredbama člana 1.10 ovog zakona, upražnjeno mjesto popunjava se na način utvrđen u članu 9.10 ovog zakona.

Ako mandat kandidata političke stranke ili koalicije prestane u skladu s odredbama člana 1.10 ovog zakona, mandat se dodjeljuje na način utvrđen u članu 9.11 ovog zakona.

Član 10.9

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine svake četiri (4) godine preispituje izborne jedinice i broj mandata koji se dodjeljuju svakoj izbornoj jedinici i koji su utvrđeni ovim poglavljem, kako bi se osiguralo da su utvrđeni, uzimajući u obzir geografska ograničenja, u skladu sa demokratskim principima, a naročito proporcionalnošću između broja mandata i broja registriranih birača.

POGLAVLJE 11 NARODNA SKUPŠTINA REPUBLIKE SRPSKE

Član 11.1

Narodna skupština Republike Srpske sastoji se od osamdeset i tri (83) narodna poslanika, koje neposredno biraju birači registrirani da glasaju za Republiku Srpsku. Određeni broj poslanika bira se iz višečlanih izbornih jedinica prema formuli proporcionalne zastupljenosti iz člana 9.6 ovog zakona. Kompenzacijski mandati dodjeljuju se sa teritorije Republike Srpske kao cjeline u skladu sa članom 9.7 ovog zakona. Narodna skupština Republike Srpske utvrđuje, na osnovu smjernica iz

člana 11.2 ovog zakona, broj mandata i granice višečlanih izbornih jedinica, te broj kompenzacijskih mandata.

Birač ima jedan glasački listić za mandate proporcionalne zastupljenosti u višečlanoj izbornoj jedinici za koju je birač registriran.

Mandat poslanika Narodne skupštine Republike Srpske traje četiri (4) godine.

Član 11.2

Narodna skupština Republike Srpske utvrđuje, na osnovu smjernica iz ovog člana, broj mandata i granice višečlanih izbornih jedinica i broj kompenzacijskih mandata.

Od osamdeset tri (83) mandata za Narodnu skupštinu, između dvadeset i tri procenta (23%) i dvadeset i sedam procenata (27%) su kompenzacijski mandati. Preostali mandati raspodjeljuju se u višečlanim izbornim jedinicama.

Ustanovit će se najmanje šest (6) višečlanih izbornih jedinica. Višečlana izborna jedinica ima najmanje četiri (4), a najviše petnaest (15) poslanika. Distrikt Brčko bit će uključen u jednu od višečlanih izbornih jedinica.

Broj mandata za izbornu jedinicu utvrđuje se na sljedeći način: broj registriranih birača za Republiku Srpsku, koji je utvrdila Izborna komisija Bosne i Hercegovine, dijeli se s ukupnim brojem mandata koji se dodjeljuju u izbornim jedinicama. Kako bi se utvrdio broj mandata koji pripada jednoj izbornoj jedinici, dijeli se broj registriranih birača za tu izbornu jedinicu sa količnikom koji je dobijen u prethodnoj podjeli. Mandati koji se ne mogu raspodijeliti na osnovu cijelih brojeva raspodjeljuju se izbornim jedinicama na osnovu najvećeg decimalnog ostatka.

Član 11.3

Političke stranke, koalicije i nezavisni kandidati, ovjereni u skladu sa Poglavljem 4 ovog zakona, mogu se kandidirati za izbore u izbornoj jedinici.

Svaki nezavisni kandidat za mandat u izbornoj jedinici kandidira se sa zamjenikom na jednoj listi. Zamjenik nema nikakvih nadležnosti ili ovlaštenja, osim u slučaju kada naslijedi mandat za obavljanje funkcije izabranog kandidata, u skladu sa članom 9.10 ovog zakona.

Član 11.4

U svakoj izbornoj jedinici mandati se raspodjeljuju prema formuli iz člana 9.6 ovog zakona.

Član 11.5

Kompenzacijski mandati raspodjeljuju se prema formuli iz člana 9.7 ovog zakona.

Član 11.6

Kompenzacijski mandat, koji je politička stranka ili koalicija dobila u skladu sa članom 11.5 ovog zakona, dodjeljuje se jedan po jedan neizabranim kandidatima na listi kandidata političke stranke ili koalicije za kompenzacijske mandate, počevši od vrha liste sve dok se svi mandati ne raspodijele, ili dok se ne iscrpi lista.

Član 11.7

Ako prilikom raspodjele, u skladu s čl. 11.4, 11.5 i 11.6 ovog zakona, budu dobijeni identični količnici, mandat se dodjeljuje žrijebanjem.

Mandati koje lista dobije raspodjeljuju se među kandidatima sa liste na način utvrđen u članu 9.9 stav 2., ovog zakona.

Ako politička stranka ili koalicija nema na listi dovoljan broj kandidata da bi popunila mjesta koja su joj dodijeljena, mandat se prenosi na kandidatsku listu te stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici, prema postupku utvrđenom u članu 9.8 ovog zakona.

Član 11.8

Ako mandat izabranog nezavisnog kandidata prestane u skladu s odredbama člana 1.10 ovog zakona, upražnjeno mjesto popunjava se na način utvrđen u članu 9.10 ovog zakona.

Ako mandat kandidata političke stranke ili koalicije prestane u skladu s odredbama člana 1.10 ovog zakona, mandat se dodjeljuje na način utvrđen u članu 9.11 ovog zakona.

Član 11.9.

Narodna skupština Republike Srpske svake četiri (4) godine preispituje izborne jedinice i broj mandata dodijeljenih svakoj izbornoj jedinici koji su utvrđeni ovim poglavljem, kako bi se osiguralo da su utvrđeni uzimajući u obzir geografska ograničenja, u skladu sa demokratskim principima, a naročito proporcionalnošću između broja mandata i broja registriranih birača.

POGLAVLJE 12

KANTONALNE SKUPŠTINE, OPĆINSKA VIJEĆA,
ODNOSNO SKUPŠTINE OPĆINA I GRADSKA VIJEĆA,
ODNOSNO SKUPŠTINE GRADA

Član 12.1.

Mandati za kantonalne skupštine, općinska vijeća, odnosno skupštine općina i gradska vijeća, odnosno skupštine grada, dodjeljuju se po sistemu proporcionalne zastupljenosti, u skladu s odredbom člana 12.5 ovog zakona.

Član 12.2

Broj članova općinskog vijeća, odnosno skupštine općine je sljedeći:

1. između jedanaest (11) i sedamnaest (17) članova, za općine sa brojem registriranih birača manjim od osam hiljada (8.000);
2. između sedamnaest (17) i dvadeset pet (25) članova, za općine sa brojem registriranih birača između osam hiljada (8.000) i dvadeset hiljada (20.000);
3. između dvadeset pet (25) i trideset jednog (31) člana, za općine sa brojem registriranih birača većim od dvadeset hiljada (20.000).

Član 12.3

Broj članova kantonalne skupštine je sljedeći:

1. između dvadeset (20) i dvadeset pet (25) članova, za kantone sa brojem registriranih birača manjim od sedamdeset pet hiljada (75.000);
2. između dvadeset pet (25) i trideset (30) članova, za kantone sa brojem registriranih birača između sedamdeset pet hiljada (75.000) i dvjesto hiljada (200.000);
3. između trideset (30) i trideset pet (35) članova, za kantone sa brojem registriranih birača većim od dvjesto hiljada (200.000).

Član 12.4

Politička stranka, koalicija, nezavisni kandidat ili lista nezavisnih kandidata, koje je ovjerila Izborna komisija Bosne i Hercegovine, mogu se kandidirati za mandate koji se dodjeljuju u skladu s ovim poglavljem.

Član 12.5

Raspodjela mandata za kantonalnu skupštinu i općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine vrše se u skladu sa članom 9.6 ovog zakona.

Ako je političkoj stranci, koaliciji ili listi nezavisnih kandidata dodijeljen broj mandata koji je jednak broju kandidata na njihovoj listi, a pri tome je ostalo još mandata koje treba dodijeliti, preostali količnici te političke stranke, koalicije ili liste nezavisnih kandidata zanemaruju se pri raspodjeli preostalih mandata. Ako nezavisni kandidat osvoji mandat, preostali količnici tog nezavisnog kandidata zanemaruju se pri raspodjeli preostalih mandata.

Ako je rezultat isti zbog identičnih količnika, mandat se dodjeljuje žrijebanjem.

Mandati koje je osvojila lista raspodjeljuju se najprije među kandidatima sa te liste, od kojih je svaki dobio najmanje pet procenata (5%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista dobila, i to dodjelom mandata prema redoslijedu od najvećeg do najmanjeg broja glasova. Ako je pri tome ostalo još mandata koje treba dodijeliti listi, a preostali kandidati su dobili manje od pet procenata (5%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista dobila, raspodjela mandata među preostalim kandidatima sa liste vrši se prema njihovom redoslijedu na listi.

Član 12.6

Ako mandat kandidata sa liste političke stranke, koalicije, ili nezavisnih kandidata prestane u skladu sa članom 1.10 ovog zakona, mandat se dodjeljuje sljedećem kandidatu, u skladu sa članom 12.5 stav 4. ovog zakona. Ako mandat nezavisnog kandidata koji se nije kandidirao na listi nezavisnih kandidata prestane u skladu sa članom 1.10 ovog zakona, mandat ostaje upražnjen.

Član 12.7

Općinski načelnik može se birati ili posrednim izborom od općinskog vijeća, odnosno skupštine općine, ili neposrednim izborom od registriranih birača u toj općini. Ako entitetski zakoni predviđaju da se načelnik bira neposrednim izborom, tada će se izbor vršiti u skladu s stavom 2. ovog člana. Ako entitetski zakoni predviđaju da se izbor načelnika vrši posredno od općinskog vijeća, odnosno skupštine općine, tada se izbor vrši u skladu sa stavom 3. ovog člana. Ako entitetski zakoni ne predviđaju način izbora načelnika, tada se načelnik bira posrednim izborom, kao što je utvrđeno u stavu 3. ovog člana.

Ako se načelnik neposredno bira, tada Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje izgled glasačkog listića.

Ako se načelnik bira posredno, tada se on ili ona biraju na osnovu većine glasova ukupnog broja članova općinskog vijeća, odnosno skupštine općine. Svaki član općinskog vijeća, odnosno skupštine općine može predložiti kandidata za funkciju općinskog načelnika. Ako kandidat ne dobije većinu glasova od ukupnog broja članova, provodi se drugi krug izbora. Ako nijedan kandidat ne dobije većinu glasova od ukupnog broja članova, provodi se treći krug izbora. U trećem krugu izbora bit će izabran član koji dobije najveći broj glasova. Ako je rezultat isti, najmlađi od kandidata sa istim rezultatom bit će izabran za općinskog načelnika.

U slučaju da posredno izabrani načelnik podnese ostavku, umre ili bude smijenjen od općinskog vijeća, odnosno skupštine općine, općinsko vijeće, odnosno skupština općine bira novog načelnika u skladu sa stavom 3. ovog člana.

Član 12.8

Predsjednika kantona bira kantonalna skupština većinom glasova ukupnog broja poslanika.

Član 12.9

Član 12.8 ovog zakona, koji se odnosi na izbor predsjednika kantona, ne primjenjuje se na Kanton 6 i Kanton 7, koji imaju poseban režim.

Član 12.10

Članove gradskog vijeća, odnosno skupštine grada biraju općinska vijeća, odnosno skupštine općina koje sačinjavaju taj grad.

Mandati za gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada dodjeljuju se kandidatskim listama po sistemu proporcionalne zastupljenosti političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata ili grupa članova, kao što je utvrđeno u članu 12.5 ovog zakona. Raspodjela mandata među kandidatima sa iste liste vrši se prema redoslijedu na listi kandidata za ove izbore.

Svako gradsko vijeće, odnosno skupština grada, bira gradonačelnika i predsjednika gradskog vijeća, odnosno skupštine grada, na način utvrđen članom 12.7 stavom 3., ovog zakona.

Član 12.11

Mandat općinskog vijeća, skupštine općine, odnosno kantonalne skupštine traje četiri (4) godine.

Izbor općinskih vijeća, odnosno skupština općine i kantonalnih skupština održava se isti dan.

Član 12.12

Izbor članova gradskog vijeća, odnosno skupštine grada održava se čim se općinska vijeća, odnosno skupštine općina konstituiraju nakon izbora za općinska vijeća, odnosno skupštine općina.

Član 12.13

Prilikom imenovanja službenika koji rukovode organima uprave u općinskim, kantonalnim i gradskim izvršnim organima od općinskog načelnika ili predsjednika kantona, odnosno prilikom izbora općinskog ili izvršnog organa skupštine grada od skupštine općine ili skupštine grada, vodit će se računa o sastavu stanovništva općine, kantona, odnosno grada.

POGLAVLJE 13
PONOVNI, ODGOĐENI I PRIJEVREMENI IZBORI

Član 13.1

Ponovni izbori vrše se na osnovu istih kandidatskih listi i istih izvoda iz Centralnog biračkog spiska koji su korišteni na poništenim izborima i provode se na dan koji odredi Izborna komisija Bosne i Hercegovine, najkasnije četrnaest (14) dana od dana poništavanja izbora.

Član 13.2

Odgođeni izbori vrše se ako u nekoj izbornoj jedinici ili biračkom mjestu glasanje nije obavljeno onog dana koji je određen za glasanje.

Odgođene izbore raspisuje Izborna komisija Bosne i Hercegovine.

Odgođeni izbori u pravilu se provode u roku od sedam (7) dana, a najkasnije trideset (30) dana od dana koji je određen za glasanje na redovnim izborima.

Član 13.3

U slučaju da neki izabrani organ bude raspušten u skladu s odgovarajućim ustavom, Izborna komisija Bosne i Hercegovine provodi prijevremene izbore, na način i po postupku utvrđenim ovim zakonom za provođenje redovnih izbora.

Mandat organa koji je izabran na prijevremenim izborima prestaje na dan kada bi prestao mandat raspuštenog organa za koji su održani prijevremeni izbori, da taj organ nije bio raspušten.

Član 13.4

Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje rokove koji su potrebni za održavanje izbora u skladu s ovim poglavljem.

POGLAVLJE 14
FINANSIRANJE KAMPANJE

Član 14.1

Politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata i nezavisni kandidat koji učestvuju na izborima za organe vlasti Bosne i Hercegovine na svim nivoima dužni su, u vrijeme podnošenja prijave za ovjeru za učešće na izborima, Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnijeti finansijski izvještaj za period koji počinje tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru. Osim toga, u roku od trideset (30) dana od dana objavljivanja izbornih rezultata od Izborne komisije Bosne i Hercegovine, podnosi se i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora. Ovi izvještaji sadrže:

1. raspoloživu gotovinu;
2. sve prihode i rashode, zasnovane na članarini, doprinosima iz inozemstva, doprinosima fizičkih i pravnih lica, doprinosima u

obliku robe i usluga (u daljem tekstu: doprinosi u naturi), prihodima na vlastitu imovinu i poduzetničke aktivnosti, kreditima, pozajmicama, donacijama, olakšicama, povratu novca, ostalim materijalnim troškovima i ostalim izvorima prihoda za period izvještavanja koje odredi Izborna komisija Bosne i Hercegovine;

3. identitet osobe ili izvora uplate i doprinosa u naturi, kao i identitet osobe koja je primila takvu uplatu koja premašuje iznos od stotinu (100) konvertibilnih maraka, zajedno sa datumom i iznosom takve uplate;
4. ukupan iznos svih dospjelih dugovanja i ukupan iznos isplata po sljedećim osnovama, neposredni troškovi za političku kampanju, materijalni troškovi, troškovi u vezi sa poduzetničkom aktivnošću i ostali troškovi; i
5. iznos i vrstu neizmirenih dugova i obaveza koje duguje podnosilac izvještaja ili koje treća lica duguju podnosiocu izvještaja, a u slučaju da su takvi dugovi i obaveze izmireni za manji iznos od njihovog prijavljenog iznosa ili vrijednosti, i izjavu koja se odnosi na okolnosti i uvjete pod kojima su takvi dugovi ili obaveze otpisani.

Član 14.2

Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi pravila i propise za provođenje odredbi ovog poglavlja kojima se bliže utvrđuju sadržaj, forma, način i drugi detalji izvještavanja.

Svi podnosioci izvještaja moraju podnijeti i dodatne izvještaje u skladu sa zahtjevom Izborne komisije Bosne i Hercegovine ili zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Član 14.3

Svaka politička stranka, koalicija ili lista nezavisnih kandidata imenuje ovlaštenu osobu, koja je odgovorna za podnošenje izvještaja i vođenje knjiga, i koja je ovlaštena da kontaktira sa Izbornom komisijom Bosne i Hercegovine.

Podnosioci izvještaja obavještavaju Izbornu komisiju Bosne i Hercegovine o imenovanju ovlaštene osobe iz stava 1 ovog člana u roku od tri (3) dana od njenog imenovanja i, u slučaju bilo kakve promjene njenog statusa, dužni su obavijestiti Izbornu komisiju Bosne i Hercegovine u roku od tri (3) dana.

Ovlaštena osoba potpisuje sve izvještaje i odgovorna je za vođenje evidencije u vezi sa izvještajima. Na zahtjev Izborne komisije Bosne i Hercegovine, ovlaštena osoba dostavlja izvještaje na uvid.

Član 14.4

Nezavisni kandidat neposredno je odgovoran za podnošenje izvještaja Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine.

Član 14.5

Izborna komisija Bosne i Hercegovine sve izvještaje stavlja na raspolaganje javnosti i poduzima odgovarajuće mjere kako bi osigurala da svi građani imaju nesmetan pristup informacijama koje su sadržane u izvještajima.

Član 14.6

Izborna komisija Bosne i Hercegovine ovlaštena je da ispita slučajeve u kojima nije postupljeno u skladu s odredbama ovog poglavlja, i može određenim osobama narediti da odgovore na pitanja u pisanoj formi, kako bi se osigurali dokumentirani i drugi dokazi, te pribavile izjave svjedoka u vezi sa istragom koju je poduzela Izborna komisija Bosne i Hercegovine. Izborna komisija Bosne i Hercegovine može početi istragu ili poduzeti odgovarajuće mjere izvršenja, samostalno ili po prigovoru.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine nadležna je za provedbu odredbi ovog poglavlja i ovlaštena je da odluči da li je politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat ili druga osoba prekršila odredbe ovog poglavlja, kao i da izrekne sankcije bilo kojoj političkoj stranci, koaliciji, listi nezavisnih kandidata ili nezavisnom kandidatu zbog nepoštivanja navedenih odredbi, ili da poduzme odgovarajuće administrativne mjere u okviru svoje opće nadležnosti u skladu s ovim zakonom.

Prije izricanja kazne ili poduzimanja administrativne mjere, Izborna komisija Bosne i Hercegovine nastojat će poštiti da politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat, za koje je ustanovljeno da su prekršili odredbe ovog poglavlja, dobrovoljno postupe po tim odredbama.

Član 14.7

Svaki kandidat za izbornu funkciju na nivou Bosne i Hercegovine ili na nivou entiteta dužan je, u roku od petnaest (15) dana od dana prihvatanja kandidature za izbore, podnijeti Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine, na određenom obrascu, potpisanu izjavu o svom ukupnom imovinskom stanju koja sadrži:

1. sadašnje prihode i izvore prihoda, uključujući sve prihode, plaće, dobit od imovine, doprinose iz člana 14.1 ovog zakona, uplate i druge zarade ostvarene u Bosni i Hercegovini i inozemstvu u proteklih dvanaest (12) mjeseci;
2. imovinu, uključujući novac, račune u banci, poslovnu dokumentaciju, dionice, vrijednosne papire, obveznice, nekretnine, ličnu imovinu, stanarsko pravo i drugu imovinu i dobra u vrijednosti većoj od pet hiljada (5.000) konvertibilnih maraka, u Bosni i Hercegovini i inozemstvu; i
3. rashode i druge obaveze, uključujući sva dugovanja, obaveze, mjenice, kredite i garancije za takve obaveze u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.

Izjava treba da uključuje podatke o imovinskom stanju kandidata i članova njihove uže porodice; bračnog druga, djece i članova domaćinstva prema kojima kandidat ima zakonsku obavezu izdržavanja.

Član 14.8

Kandidati izabrani na svim nivoima vlasti, osim nivoa Bosne i Hercegovine i nivoa entiteta, dužni su, u roku od trideset (30) dana od dana potvrde mandata, na posebnom obrascu, predati Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine potpisanu izjavu o imovinskom stanju iz člana 14.7 ovog zakona.

Član 14.9

Izborna komisija Bosne i Hercegovine omogućava da obrasci koji sadrže izjave o ukupnom imovinskom stanju budu dostupni javnosti. Izborna komisija Bosne i Hercegovine nije odgovorna za prigovore koji se odnose na podatke sadržane u obrascu.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi uputstva kojima se bliže određuje izgled i način ispunjavanja obrazaca iz člana 14.7 i člana 14.8 ovog zakona.

Član 14.10

Izborna komisija Bosne i Hercegovine objavljuje devedeset (90) dana prije izbora broj birača unesenih u Centralni birački spisak za svaki izborni krug. Nijedna politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat, ne smiju za potrebe izborne kampanje potrošiti više od jedne (1) konvertibilne marke po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koji je objavila Izborna komisija Bosne i Hercegovine.

Pod jednim izbornim krugom, u smislu prethodnog stava, podrazumijevaju se: općinski izbori, kantonalni izbori, izbori u višečlanu izbornu jedinicu Narodne skupštine Republike Srpske, izbori za predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, izbori u višečlanu izbornu jedinicu Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, izbori u višečlanu izbornu jedinicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i izbori za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz oba entiteta.

POGLAVLJE 15 MEDIJI

Član 15.1

Svi elektronski mediji će u periodu od šezdeset (60) dana prije dana izbora za nadležne organe na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini ravnopravno i fer predstavljati političke

stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata i nezavisne kandidate i informirati javnost o pitanjima u vezi sa kampanjom i izbornim procesom.

Nadležni organi na svim nivoima osigurat će nepristrasnost u svom odnosu prema medijima tokom izborne kampanje.

Član 15.2

Svi javni elektronski mediji će, u skladu sa propisima Izborne komisije Bosne i Hercegovine, u periodu od trideset (30) dana prije dana izbora, omogućiti političkim strankama, koalicijama, listama nezavisnih kandidata i nezavisnim kandidatima besplatan termin za neposredno obraćanje. Izborna komisija Bosne i Hercegovine svojim propisima utvrđuje koliko se vremena dodjeljuje političkim strankama, koalicijama, listama nezavisnih kandidata i nezavisnim kandidatima, termin i trajanje emitiranja, te geografska područja pokrivena tim emitiranjima.

Član 15.3

Svi elektronski mediji dužni su besplatno objavljivati saopćenja i informacije Izborne komisije Bosne i Hercegovine kako bi informirali birače o svim aspektima izbornog procesa, u skladu sa propisima Izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Član 15.4

Plaćena politička oglašavanja u elektronskim medijima su zabranjena.

Član 15.5

U toku dvadeset četiri (24) sata prije otvaranja biračkih mjesta, na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine, neće biti nikakvog medijskog izvještavanja o bilo kakvoj aktivnosti koja se odnosi na političku kampanju.

Period izborne šutnje traje do zatvaranja biračkih mjesta.

Član 15.6

U periodu od sedamdeset dva (72) sata prije otvaranja biračkih mjesta, pa do završetka glasanja neće se objavljivati rezultati ispitivanja javnog mnijenja u vezi sa glasanjem i izborima.

Član 15.7

Nadležni organ za reguliranje rada medija, odgovoran za provođenje zakona i propisa o medijima, nadležan je u svim slučajevima povreda odredbi o medijima u vezi sa izborima, koje su utvrđene ovim zakonom i drugim zakonima o reguliranju rada medija. Nadležni organ za reguliranje rada medija može proslijediti slučaj Izbornom vijeću za prigovore i žalbe, ako se radi o povredi odredbi ovog poglavlja.

POGLAVLJE 16 IZBORNI POSMATRAČI

Član 16.1

Predstavnici međunarodnih posmatrača, udruženja građana, političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata i nezavisnih kandidata (u daljem tekstu: posmatrači) mogu posmatrati sve izborne aktivnosti u Bosni i Hercegovini, pod uvjetom da se akreditiraju u skladu s ovim zakonom.

Posmatrači imaju pristup svim relevantnim dokumentima i javnim sastancima izbornih komisija, mogu u toku cijelog perioda izbornog procesa u bilo koje vrijeme kontaktirati bilo koju osobu i imaju pristup svim centrima za registraciju birača, biračkim mjestima i centrima za brojanje i drugim relevantnim mjestima, kako je utvrdila Izborna komisija Bosne i Hercegovine.

Član 16.2

Posmatrači će u toku posmatranja izbornih aktivnosti biti nezavisni i politički neutralni. Posmatrači se neće na bilo koji način miješati u izborne aktivnosti i poštivat će tajnost glasanja. Posmatrač može imati samo dva (2) predstavnika istovremeno na

javnom sastanku izborne komisije, centru za registraciju birača, centru za brojanje, biračkom mjestu ili drugim relevantnim mjestima, kako je utvrdila Izborna komisija Bosne i Hercegovine.

Za vrijeme posmatranja izbornih aktivnosti posmatrači će nositi službene akreditacije i neće nositi bilo kakva obilježja ili oznake koje ih povezuju s određenom političkom strankom, koalicijom, listom nezavisnih kandidata ili nezavisnim kandidatom.

Član 16.3

Izborna komisija Bosne i Hercegovine akreditira i izdaje akreditacije međunarodnim posmatračima. Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi propise kojima se utvrđuju kriteriji za akreditiranje udruženja građana i distribuciju akreditacija. Zahtjev za izdavanje akreditacija treba da sadrži:

Član 16.4

Izborna komisija Bosne i Hercegovine akreditira i izdaje akreditacije udruženjima građana. Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi propise kojima se utvrđuju kriteriji za akreditiranje udruženja građana i distribuciju akreditacija. Zahtjev za izdavanje akreditacija treba da sadrži:

1. izjavu, koju je potpisao ovlašteni predstavnik udruženja građana, da udruženje nije osnovala i da ga ne sponzorira ovjerena politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat, te da udruženje nije uključeno u bilo kakve aktivnosti u ime ovjerene političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata ili nezavisnog kandidata; i
2. imena i jedinstvene matične brojeve predloženih posmatrača.

Član 16.5

Nadležna izborna komisija akreditira ovjerenu političku stranku, koaliciju, listu nezavisnih kandidata ili nezavisnog kandidata kao posmatrača u izbornoj jedinici u kojoj se ta politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat kandidiraju.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine akreditira posmatrača koji će posmatrati rad Izborne komisije Bosne i Hercegovine i glavnog centra (glavnih centara) za brojanje.

Entitetske i kantonalne izborne komisije akreditiraju posmatrača koji će nadgledati rad ovih komisija.

Općinska izborna komisija izdaje akreditacije posmatračima koji će posmatrati rad općinske izborne komisije, centara za registraciju birača i biračkih mjesta i drugih relevantnih mjesta iz njene nadležnosti.

Politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat predaju listu imena i jedinstvene matične brojeve predloženih posmatrača nadležnoj izbornoj komisiji.

Član 16.6

Izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi propise o izgledu akreditacije i načinu na koji je posmatrač koristi.

Član 16.7

Izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje rok za podnošenje zahtjeva za akreditaciju posmatrača.

Član 16.8

Posmatrač, kome je općinska, kantonalna ili entitetska izborna komisija odbila izdati akreditaciju, može podnijeti prigovor Izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine.

Član 16.9

Posmatrač može nadležnoj izbornoj komisiji, biračkom odboru ili Izbornom vijeću za prigovore i žalbe podnijeti prigovor u vezi sa bilo kojom povredom ovog zakona.

POGLAVLJE 17 DISTRIKT BRČKO

Član 17.1

Ovim zakonom utvrđuju se principi koji važe za izbore u Distriktu Brčko.

Član 17.2

Državljanin Bosne i Hercegovine koji se registrirao za glasanje za Distrikt Brčko ima pravo glasati:

1. za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine i Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine odgovarajućim glasačkim listićem u entitetu čiji je taj birač državljanin;
2. na izborima za entitet čiji je taj birač državljanin; i
3. na izborima za Skupštinu Distrikta ili bilo koju drugu izbornu funkciju u Distriktu.

Član 17.3

Sredstva za provođenje izbora u Distriktu Brčko osigurat će se u budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Distrikta Brčko, zavisno od toga za koji se nivo provode izbori.

Član 17.4

Izborna komisija Distrikta Brčko, u smislu ovog zakona, ima istu funkciju, dužnosti i odgovornosti kao općinske izborne komisije, u skladu s ovim zakonom.

Član 17.5

Izbori za Skupštinu Distrikta Brčko, u smislu ovog zakona, provode se u skladu s odredbama kojima se reguliraju izbori za općinska vijeća, odnosno skupštine općina, osim ako članom 12.7 stav 2., ovog zakona nije drugačije određeno.

POGLAVLJE 18 PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 18.1

Do završetka mandata Visokog predstavnika, ili u slučaju da on tako odluči, Izborna komisija Bosne i Hercegovine sastoji se od četiri (4) člana iz Bosne i Hercegovine koji predstavljaju svaki od konstitutivnih naroda, uključujući i ostale, i tri (3) člana izabrana iz međunarodne zajednice.

Kandidate iz Bosne i Hercegovine za Izbornu komisiju Bosne i Hercegovine zajednički predlažu članovi Komisije za imenovanje sudija Suda Bosne i Hercegovine i međunarodni članovi Izborne komisije Bosne i Hercegovine (pod zajedničkim nazivom: Privremena komisija za imenovanje). Kandidati za Izbornu komisiju Bosne i Hercegovine bit će pravni stručnjaci sa iskustvom u provođenju izbora i/ili izborni stručnjaci.

Privremena komisija za imenovanje sastaje se u punom sastavu radi odlučivanja o imenovanju članova prve Izborne komisije Bosne i Hercegovine. Postupak imenovanja odvija se u skladu sa Poslovníkom koji koristi Komisija za imenovanje sudija Suda Bosne i Hercegovine, u dijelu i u mjeri u kojem je primjenjiv. Spisak kandidata na kraju odobrava Visoki predstavnik.

U skladu sa svojom procedurom, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine imenuje članove Izborne komisije Bosne i Hercegovine sa kandidatske liste.

Ako članovi Izborne komisije iz Bosne i Hercegovine ne budu imenovani do 15. septembra 2001. godine, Visoki predstavnik imenuje članove iz Bosne i Hercegovine.

Međunarodne članove Izborne komisije Bosne i Hercegovine imenuje Visoki predstavnik.

Član 18.2

Sve dok ne prestane mandat Visokom predstavniku ili dok on to ne odluči, članove Izbornog vijeća za prigovore i žalbe imenuje

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine uz konsultaciju sa Visokim predstavnikom:

Član 18.3

Nakon imenovanja, Izborna komisija Bosne i Hercegovine preuzima neposrednu nadležnost nad ranijim izborima koji su održani u skladu sa *Pravilima i propisima* Privremene izborne komisije, kao i nad izabranim mandatima koji su dodijeljeni u skladu sa tim *Pravilima*.

Osim odredbi Poglavlja 15, Izborna komisija Bosne i Hercegovine ima punu nadležnost nad provedbom odgovarajućih odredaba *Pravila i propisa* Privremene izborne komisije, koji su regulirali općinske izbore, održane 2000. godine. Ovaj zakon ne regulira pitanja obradna u Poglavlju 15 *Pravila i propisa* Privremene izborne komisije, i ova pitanja nisu u nadležnosti Izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Izborna komisija Bosne i Hercegovine također ima punu nadležnost i nad provedbom odgovarajućih odredbi *Pravila i propisa* Privremene izborne komisije, koji su regulirali opće izbore, održane 2000. godine, te i izbore za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine, održane 1998. godine.

Član 18.4

Početna osnova Centralnog biračkog spiska bit će birački spisak za cijelu teritoriju Bosne i Hercegovine koji bude koristila Privremena izborna komisija u vrijeme kada ovaj zakon stupi na snagu. Izborna komisija Bosne i Hercegovine koordinira sa Privremenom izbornom komisijom i Organizacijom za sigurnost i saradnju u Evropi kako bi pribavila posljednji birački spisak koji je Privremena izborna komisija koristila. Osobe, koje su već registrirane u posljednjem biračkom spisku, koji je koristila Privremena izborna komisija, ne moraju se ponovno registrirati da bi mogle ostvariti svoje biračko pravo, osim ako se radi o osobi koja je odselila, promijenila ime, koja zahtijeva da se izvrši ispravka podataka u Centralnom biračkom spisku ili koja izabere da promijeni općinu za koju se želi registrirati, u skladu s ovim zakonom.

Član 18.5

Član 4.5 i član 4.9 ne primjenjuju se na prve izbore održane u skladu s ovim zakonom.

Član 18.6

Član 4.14 primjenjuje se na koalicije koje su se prethodno registrirale za učestvovanje na bilo kojim izborima pod nadzorom Privremene izborne komisije.

Član 18.7

Rotacija članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine, izabranih 12. i 13. septembra 1998. godine, vrši se u skladu sa članom 5.25 *Pravila i propisa* Privremene izborne komisije objavljenih 10.08.1998. godine, sve dok se ne provedu izbori za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine u 2002. godini.

Član 18.8

Sve dok Visoki predstavnik ili Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne odluče drugačije, a u skladu sa stavom 7. ovog člana, državljanin Bosne i Hercegovine koji ima status raseljene osobe i koji ima biračko pravo, može ostvariti svoje pravo da se registrira i da glasa lično, ili u odsutnosti za općinu u kojoj je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina, osim u slučaju kada ta osoba može predočiti dokaz o promjeni prebivališta u skladu sa zakonom, u periodu od posljednjeg popisa stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina do trenutka kada je ta osoba stekla status raseljene osobe, ili lično za općinu gdje ima boravište, pod uvjetom da je imala boravište u toj općini najmanje šest (6) mjeseci prije dana izbora.

Državljanin Bosne i Hercegovine, koji je raseljena osoba i ima biračko pravo u skladu s ovim članom, registrira se zavisno od biračke opcije koju izabere, za općinu u kojoj je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je

izvršila država Bosna i Hercegovina, osim u slučaju kada može predočiti dokaz o promjeni prebivališta u skladu sa zakonom, u periodu od posljednjeg popisa stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina do trenutka kada je stekao status raseljene osobe, ili za općinu u kojoj ima boravište i predoči dokaz da je prijavio boravište u toj općini najmanje šest mjeseci prije dana izbora.

Državljanin Bosne i Hercegovine koji koristi kuću ili stan na kojim nema pravo vlasništva ili stanarsko pravo, a izdata je izvršna isprava od nadležnog sudskog ili upravnog organa o povratu te kuće ili stana, ili odluka Komisije za imovinske zahtjeve raseljenih osoba i izbjeglica, nema pravo glasanja u mjestu boravišta dok ne napusti tuđu imovinu, i može se registrovati za izbore samo u općini u kojoj je imao posljednje prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini.

Boravište je, u smislu ovog člana, općina u kojoj raseljena osoba, državljanin Bosne i Hercegovine, privremeno boravi, dok se ne steknu uvjeti za njegov povratak u općinu u kojoj je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina.

Sve dok Visoki predstavnik ili Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne odluče drugačije, a u skladu sa stavom 7. ovog člana, državljanin Bosne i Hercegovine koji ima status izbjegle osobe i koji ima biračko pravo, ima pravo da se registrira i da glasa lično ili poštom za općinu u kojoj je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina, osim u slučaju kada ta osoba može predočiti dokaz o promjeni prebivališta u skladu sa zakonom u periodu od posljednjeg popisa stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina do trenutka kada je stekla status izbjegle osobe.

Državljanin Bosne i Hercegovine, koji ima status izbjegle osobe i ima biračko pravo u skladu s ovim članom, registrira se za općinu u kojoj je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina, osim u slučaju kada može predočiti dokaz o promjeni prebivališta u skladu sa zakonom u periodu od posljednjeg popisa stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina do trenutka kada je stekao status izbjegle osobe.

Posebna prava predviđena ovim članom za raseljene i izbjegle osobe, po kojima se raseljene i izbjegle osobe mogu registrirati i glasati, prestat će na dan koji utvrdi Visoki predstavnik. Ako Visoki predstavnik ne donese odluku prije isteka svog mandata, raseljeni i izbjegli birači zadržat će posebna prava dok Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne odluči drugačije.

Prije donošenja odluke o prestanku posebnih prava za raseljene i izbjegle osobe po kojima mogu glasati, treba uzeti u obzir sljedeće okolnosti:

1. stanje provedbe Imovinskog zakona;
2. broj osoba registriranih kao raseljene osobe; i
3. faktore kojima se utvrđuje održivost povratka, u koje spadaju sigurnost povratnika, pristup obrazovanju i uslugama, odsustvo diskriminacije prilikom zapošljavanja i u radnom odnosu, te u funkcioniranju pravosudnog sistema.

Član 18.9

Nijedna osoba ne može se kandidirati ni obavljati mandat na koji je izabrana, ni imenovanu funkciju, ako ne napusti nekretninu u vlasništvu raseljenih ili izbjeglih osoba, ili stan na kojem postoji stanarsko pravo raseljenih ili izbjeglih osoba, ili ako nije napustila stan koji je pod upravom općinskog upravnog organa nadležnog za stambene poslove ili nadležnog organa Ministarstva za izbjegla i raseljena lica Republike Srpske datog na korištenje kao alternativni smještaj, u roku koji je naveden u:

- 1) upravnoj odluci;
- 2) odluci o izvršenju odluke/certifikata Komisije za imovinske zahtjeve izbjeglih i raseljenih osoba; ili
- 3) sudskoj odluci kojom se vraća imovina u posjed vlasniku ili udovoljava zahtjevu za povrat u posjed stana nosiocu stanarskog prava.

Nijedna osoba ne može se kandidirati, obavljati mandat na koji je izabrana niti obavljati imenovanu funkciju ako ne napusti nekretninu u vlasništvu izbjegle ili raseljene osobe, ili ako ne napusti stan na koji izbjegla ili raseljena osoba ima stanarsko pravo i to u roku od 120 dana od dana predavanja zahtjeva nadležnom upravnom organu radi izvršenja odluke/certifikata Komisije za imovinske zahtjeve izbjeglih i raseljenih osoba kojom se potvrđuje vlasništvo ili stanarsko pravo te raseljene ili izbjegle osobe. Ni u kom slučaju osoba ne krši odredbe ovoga člana ako nije 30 dana unaprijed obaviještena od Izborne komisije Bosne i Hercegovine o postojanju zahtjeva za izvršenje odluke/certifikata Komisije za imovinske zahtjeve izbjeglih i raseljenih osoba.

Član 18.10

Izborna komisija Bosne i Hercegovine može dozvoliti političkim strankama koje su se registrirale za općinske izbore, održane 2000. godine, da dopune kandidatske liste dodatnim imenima. Dopunske liste podnose se u skladu s odredbama pravila i propisa koje usvoji Izborna komisija Bosne i Hercegovine.

Član 18.11

Entiteti usklađuju svoje zakone i propise s ovim zakonom u roku od četrdeset pet (45) dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

U skladu sa članom 6.3 ovog zakona, Izborna komisija Bosne i Hercegovine i Izorno vijeće za prigovore i žalbe usvajaju propise i procedure neophodne za provedbu izbora u roku od šezdeset (60) dana od dana osnivanja ovih organa, što se objavljuje u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta.

Član 18.12

Određbe koje reguliraju izbor predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, predsjednika i potpredsjednika Federacije BiH i izbor delegata u u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH, usvojiti će Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nakon izvršenog usaglašavanja ustava entiteta sa Ustavom Bosne i Hercegovine, po osnovu Odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine.

Do usvajanja odredbi iz stava 1 ovog člana primjenjivat će se odgovarajuće odredbe *Pravila i propisa Privremene izborne komisije* ("Službeni glasnik BiH", br. 15/98 i 20/98).

Član 18.13

Ako entiteti, u skladu sa članom 18.11 ovog zakona, ne formiraju višečlane izborne jedinice do 31. decembra 2001. godine, sljedeće višečlane izborne jedinice važe za izbore koji će se održati 2002. godine.

Stotinu i pet (105) mandata raspodjeljuje se iz sljedećih dvanaest (12) višečlanih izbornih jedinica za Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, ("Službeni glasnik BiH," broj 21/00).

Izborna jedinica 1 sastoji se od Kantona 1.

Izborna jedinica 2 sastoji se od Kantona 2, dijela Kantona 3 (Gradačac, Gračanica, Doboj-Istok), te birača iz Distrikta Brčko registriranih za glasanje u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Izborna jedinica 3 sastoji se od dijela Kantona 3 (Lukavac, Srebrenik, Tuzla, Čelić).

Izborna jedinica 4 sastoji se od dijela Kantona 3 (Teočak, Banovići, Živinice, Kalesija, Sapna i Kladanj).

Izborna jedinica 5 sastoji se od dijela Kantona 4 (Doboj-Jug, Tešanj, Maglaj, Žepče, Zavidovići, Zenica i Usora).

Izborna jedinica 6 sastoji se od dijela Kantona 4 (Kakanj, Vareš, Olovo, Visoko i Breza).

Izborna jedinica 7 sastoji se od Kantona 5 i dijela Kantona 9 (Novi Grad-Sarajevo, Ilidža, Hadžići i Trnovo).

Izborna jedinica 8 sastoji se od Kantona 6.

Izborna jedinica 9 sastoji se od Kantona 7.

Izborna jedinica 10 sastoji se od Kantona 8.

Izborna jedinica 11 sastoji se od dijela Kantona 9 (Ilijaš, Vogošća, Centar-Sarajevo, Stari Grad-Sarajevo, Novo Sarajevo).

Izborna jedinica 12 sastoji se od Kantona 10.

Šezdeset dva (62) mandata iz šest (6) višečlanih izbornih jedinica za Narodnu skupštinu Republike Srpske raspodjeljuje se na sljedeći način:

Izborna jedinica 1 sastoji se od općina: Bosanska Krupa / Krupa na Uni, Bosanski Novi / Novi Grad, Bosanska Dubica / Kozarska Dubica, Prijedor, Bosanska Gradiška / Gradiška, Laktaši, Srbac, Prnjavor, Sanski Most /Srpski Sanski Most i Kostajnica.

Izborna jedinica 2 sastoji se od općina: Bosanski Petrovac / Petrovac, Banja Luka, Celinac, Drvar /Srpski Drvar, Ključ / Ribnik, Mrkonjić Grad, Jajce / Jezero, Skender Vakuf / Knežev, Kotor Varoš, Šipovo i Kupres / Srpski Kupres.

Izborna jedinica 3 sastoji se od općina: Derventa, Bosanski Brod / Srpski Brod, Odžak / Vukosavlje, Modriča, Doboj, Gračanica / Petrovo i Teslić.

Izborna jedinica 4 sastoji se od općina: Bosanski Šamac / Šamac, Orašje / Srpsko Orašje, Gradačac / Pelagićevo, Bijeljina, Lopare, Ugljevik, te birača iz Brčko Distrikta koji su registrirani za glasanje u Republici Srpskoj.

Izborna jedinica 5 sastoji se od općina: Kalesija / Osmaci, Zvornik, Šekovići, Vlasenica, Bratunac, Srebrenica, Sokolac, Han Pijesak, Ilidža / Srpska Ilidža, Stari Grad / Srpski Stari Grad, Novo Sarajevo / Srpsko Novo Sarajevo, Trnovo (RS), Pale (RS), Rogatica i Milići.

Izborna jedinica 6 sastoji se od općina: Višegrad, Mostar / Srpski Mostar, Nevesinje, Kalinovik, Gacko, Foča / Srbinje, Goražde / Srpsko Goražde, Čajniče, Rudo, Stolac / Berkovići, Ljubinja, Bileća i Trebinje.

Član 18.14

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine izvršit će preispitivanje novčanih kazni i ograničenja troškova utvrđenih ovim zakonom najmanje svake četiri (4) godine, te odrediti da li su u skladu s ekonomskim i finansijskim stanjem u Bosni i Hercegovini.

Član 18.15

Novčane kazne utvrđene ovim zakonom prihod su budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

Član 18.16

Do konačnog reguliranja izbora delegata u Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, njihov izbor obavljat će se u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

Član 18.17

Izborni zakon Bosne i Hercegovine stupa na snagu osmog (8) dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH" i bit će objavljen u službenim glasilima entiteta i "Službenom glasniku Brčko Distrikta".

PS BiH broj 51/01

23. augusta 2001. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
mr. Ilija Šimić, s. r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
dr. Sead Avdić, s. r.